

A MAGYARORSZÁGI ZSIDÓ HITKÖZSÉGEK SZÖVETSÉGÉNEK LAPJA

„Üldözd őket, és tüntesd el őket az ég alól!”

Cselekedj velük úgy, Örökkelvaló, ahogyan ők cselekedtek, üldözd őket, és tüntesd el őket az ég alól – ezekkel a Jeremiás prófétától származó, ősi bibliai sorokkal zárta beszédét dr. Frölich Róbert országos főrabbi a Mazsihisz és a BZSH által a Dohány utcai zsinagógában rendezett szolidaritási ismertetésen. A rendezvényen

zak vezetőinek, a kormánynak és a politikai élet más szereplőinek az Izraelrel való szolidaritást, külön kiemelve, hogy előző este ő maga is láttá az izraeli nemzeti színekben kivilágított Lánchidat.

Jákov Hádász-Hándelszman mondandójának lényege az volt, hogy habár most Izrael áll háborúban, a konfliktus nemcsak a zsidó államot

Biden amerikai elnök mesélt arról, hogy fiatal szenátorként 1973-ban elutazott Izraelbe, amely éppen a jom kippuri háborút vívta. Találkozott Golda Meirrel, és a miniszterelnök azt mondta neki: szenátor úr, nincs mitől tartania, ezt a háborút meg fogjuk nyerni, mert van egy titkos fegyverünk.

Ez a titkos fegyver nem más volt, mint Izrael földje – hangsúlyozta Jákov Hádász-Hándelszman –, és a titok abban rejlik, hogy a zsidó népnek csak ez a darabka föld adatott, és innen nincsen hová mennie. Most is ez a helyzet: Izrael győzni fog, mert a zsidó népnek nincs hová mennie a saját földjéről, és mindenáron meg fogja védeni a hazáját.

Mester Tamás, a BZSH elnöke, a Mazsihisz alelnöke megrendült hangon idézte föl azokat az embertelen kegyetlenségeket, amelyeket a gyilkosok elkövettek. A Tóra örömménepén nem terrortámadás történt, hanem háború robbant ki. Hiszen a Hamász sunyi, alattomas módon támadta meg Izraelt, és a terroristák minden normát felrúgva követték el emberiesség elleni bűntetteket. Ez több volt, mint bűncselekmény: sátni lények eszevezett tombolása. Ez volt a modern Izrael történetének legtragikusabb napja, soha ennyi embert nem ölte meg, mint 2023. október 7-én – mondta.

Szerinte ebben a helyzetben nincs helye az egyfelől-másfelől diplomáciai manövereknek, a több mint ezer kioltott ártatlan élet, a több ezer sebesült és a több száz ártatlan túsz feljegyzésítése Izraelt a terror elleni honvédő háború megvízárára, az euroatlanti téren lévő modern polgári demokráciáknak pedig ehhez mindenben támogatniuk kell a zsidó államot.

Mester Tamás beszédét ezzel zárta: Hiszem, hogy közösségeink imája nemcsak az Örökkelvalóhoz, hanem Izrael lakosságához is eljut, hogy támogathassuk őket ebben a fontos időszakban.

Az EMIH társelnöke, Győrfi

Közürtársasági elnökünk Mester Tamás és Kunos Péter társaságában

részét vett Novák Katalin, Magyarország közürtársasági elnöke, beszédet mondott dr. Grósz Andor, Mester Tamás, Jákov Hádász-Hándelszman, Győrfi László és dr. Frölich Róbert.

A szimchát tóra örömmünnepénen megtámadott Izrael melletti kiállás jegyében szervezett szolidaritási ismertetésen a Mazsihisz és a BZSH a Dohány utcai zsinagógában, amely zsúfolásig megtelt erre az alkalomra, olyannyira, hogy még a karzatokat is meg kellett nyitni az emberek előtt.

A rendezvényen megjelent Novák Katalin közürtársasági elnök, Erdő Péter bíboros-érsek, Balog Zoltán református püspök, Soltész Miklós államtitkár, Karácsony Gergely főpolgármester, Niedermüller Péter, Erzsébetváros polgármestere és Szűcs Balázs, a kerületi alpolgármestersére. Ielen volt számos nagykövet, köztük David Pressman, az Amerikai Egyesült Államok magyarországi nagykövete. Ott voltak a zsidó felekezetek képviselői is, így Győrfi László, az EMIH társelnöke és Kóves Slomó, az EMIH vezető rabbija, továbbá Keszler Gábor, a MAOIH elnöke, s természetesen a Mazsihisz számos főrabbija, rabbija, valamint dr. Kunos Péter, a Mazsihisz-BZSH ügyvezető igazgatója.

Az istentiszteletben közreműködött Ferenczi Eszter orgonán, énekelet Fekete László főkantor és Király Miklós operaénekes, míg a moderátor Hegedűs D. Géza Kossuth- és Jászai Mari-díjas színművész volt.

Elsőként dr. Grósz Andor szólt az egybegyűltekhez (az elnök beszédt cíkkünk alatt teljes egészében közöljük), majd Jákov Hádász-Hándelszman, Izrael budapesti nagykövete mondott beszédet.

A diplomata előljáróban megköszönte Magyarországnak, az egyhá-

érinti, hanem elérheti Európát is. Aggasztónak nevezte, hogy a világ számos pontján hősként ünnepeltek olyan terroristák gyilkosokat, akik gyerekeket öltek és nőket becstelenítettek meg.

Mi azért harcolunk, mert jogunk van az élethez, és ezek a barbárok amiatt támadtak meg minket, hogy kik vagyunk. Egyetértek a Mazsihisz elnökével abban, hogy ami történt, nemcsak Izrael, hanem az egész civilizáció, az egész világ problémája – mondotta a diplomata.

Az izraeli nagykövet hangsúlyozta: A nemzetközi közvélemény előtt világossá vált, hogy a Hamász terrorszervezet egyenlő az ISIS-szel, azaz az Iszlám Állammal, legfeljebb a neve más, és az is világos, hogy a támadás mögött Irán áll.

Jákov Hádász-Hándelszman felidézte azt a történetet, amit Joe

Mester Tamás beszédét ezzel zárta: Hiszem, hogy közösségeink imája nemcsak az Örökkelvalóhoz, hanem Izrael lakosságához is eljut, hogy támogathassuk őket ebben a fontos időszakban.

Az EMIH társelnöke, Győrfi

Dr. Frölich Róbert országos főrabbi

Szentgyörgyi-fotók

Győrfi László, az EMIH társelnöke

László hangsúlyozta: Itt állunk ezen a megemlékezésen, különböző zsidó felekezetek képviselői, zsidók és nem zsidók egyaránt, és együtt emlékezünk az ártatlanul lemeszárolt izraeli testvéreinkre.

Felidézte, hogy ötven éve hasonló döbbenettel fogadta Izrael és a világ a zsidóság legszentebb napján történt támadást, mint most.

A tel-avivi főrabbi akkor azt kérdezte a lubavicsi rebbétől, hogy mi lesz most, mire a rebbé azt mondta: a kérdés nem az, hogy mi lesz, hanem az, hogy mit kell tennünk – emlékeztetett Győrfi László. – Számonkra ez a kérdés ma is. Mi mit tudunk tenni azért, hogy megváltoztassuk a világot?

Mint mondta: Azt tudjuk tenni, hogy nem hagyjuk megtörni magunkat, és legyünk büszkék arra, hogy zsidók vagyunk, legyünk büszkék a háronezer éves kultúránkra és értékeinkre, amelyekről oly sokszor üldöztek minket, legyünk büszkék arra, hogy az élet pártján állunk, az elkesetteket felkaroljuk, a gyengébbeket segítjük, és vezéreljen minket az a három szó, amely kifejezi a zsidóság lényegét és esszenciáját. Tefilá, tesvá, cedáká. Ima, megtérés, jótékonykodás. Ezzel tudunk segíteni Izraelnek, imával, megtérellek, jótékonykodással.

Könnyes Sehechjánu
Hogy megérhettük ezt a napot.
Hogy létrejöhett az Alezszihisz, az Alkalmilag Egyesült Zsidó Hitközségek Szövetsége.

Hogy egyazon szószéken az EMIH társelnöke, a Mazsihisz elnöke, az országos főrabbi.

A nézőtéren a MAOIH elnöke, az EMIH vezető rabbija – csak úgy. Együtt. Egy légtérben.

Ha ezt valaki akár egy héttel korábban megjósolja, hadd ne írjam le, mit gondoltunk volna róla...

Ára: több mint ezer ember lemeszárlása csecsemőtől aggattyánokig, túszok sokaságának elrablása.

És mégis!
Hála és köszönet minden érintettségen, akik megvalósították a zsoltár szavait.

Hiné má toy umánájim sevet áchim gám jáchád – minden szép és minden kellemes, amikor testvérek ülnek együtt.

(kápé)

Dr. Frölich Róbert országos főrabbi, a Dohány utcai zsinagóga rabbija kiemelte: Tényleg nagy dollog, hogy most itt együtt vagyunk, különböző zsidó felekezetek, zsidók és keresztyének, kormánypártiak és ellenzékiek, diplomataik, nagykövetek, itt van kicsiben az egész világ, de tegyél fel a kérdést, hogy milyen áron? Ártatlan csecsemők halálának árán. Megbecstelenített lányok szenvédése árán. Meggyilkolt emberek halálának árán. És ezt az árat mi, zsidók fizettük meg.

Majd a főrabbi hozzájette: Ennek ellenére a mostani háború nem zsidó ügy, ez nem az arabok és a zsidók ügye, hanem valamennyünk, mert most nem zsidókat támadtak meg arabok, hanem a terror, a gyűlölet, az aljasság indított háborút a civilizáció ellen.

Az országos főrabbi szenvédélyes hangú beszédét Jeremiás próféta szavaival kezdte, és a gyilkosoknak üzenve szintén Jeremiás soraiat zárta: Cselekedj velük úgy, Örökkelvaló, ahogyan ők cselekedtek, üldöz őket, és tüntesd el őket az ég alól.

Az istentisztelet után felhangzott a kádís, majd az Osze sálom, ezután a résztvevők a Herzl Tivadar téren mécseseket gyűjtötték az áldozatok emlékére.

Dr. Grósz Andor: Köszönjük honfitársaink szolidaritását a megtámadott Izraellel

(Folytatás a 4. oldalon)

A réges-régi időket idéző tömeg a Dohányban

9770133350099

23020

Támogassuk Izraelt!

A diaszpóra zsidósága az elmúlt évtizedekben adatokban ki sem fejezhető segítséget, anyagi forrást és erkölcsi erőt kapott a zsidó államtól. Itt az idő, hogy viszonozzuk a támogatást, és segítsünk a gyilkos terroristák által meg-támadott és háborúban álló Izrael népének. A Mazsihisz és a BZSH gyűjtést indít az izraeli rászorulók számára. Köszönettel fogadjuk zsidó és nem zsidó polgártársaink pénzadományait, amelyeket a Gázai övezettel határos térségekbe kívánunk eljuttatni a Szövetség izraeli kapcsolatainak segítségével.

A Mazsihisz és a BZSH közösen első adományként azonnal átutalt 10 ezer dollárt a beeri kibuc megsegítésére, ahol a Tóra örömünnepének napján a kibuc szinte teljes lakosságát, 112 embert gyilkoltak meg a terroristák. Segítsünk közösen, hogy a kibuc újjáépüljön és újból gyerek-sivajtól legyen hangos, jelezve

ezzel a mindenkor és minden körülmények közötti zsidó összefogást!

Adományaikat a 11707024-20408022 számlaszámról várjuk! A megjegyzés rovatba kérjük feltüntetni: adomány Izraelért

Mutassuk meg együtt, hogy Izrael számíthat ránk a bajban!

Nagyon fontos, hogy lehetőségei szerint mindenki segítsen! Fogunk össze, és adakozzunk a harban álló Izrael népének, testvéreinknek, minden embernek, aki a rettenetes brutalitással elkövetett kegyetlenkedés során elveszítette családagjait, értékeit, aiknek otthonait fel-dülték az embertelen terroristák.

Fogunk össze és segítsünk, mert ne feledjük: ősi hitünk egyik alappillére az elesetek megsegítése!

Köszönjük támogatásukat és az Örökkévalóhoz szóló imákat, fohászaikat a Szentföld megsegítésére!

Idén is nőtt a Mazsihisz támogatottsága

Minden támogatónknak hálás szívvel köszönjük, hogy a személyi jóvedelemadóból az egyháznak adható 1%-os felajánlásokból – a zsidó felekezetek közül – idén is a Mazsihisz kapta a legmagasabb összeget.

A Nemzeti Adó- és Vármihatalmat adatai szerint idén több mint 30 ezer kedvezményezettnek (civil szervezetnek és egyháznak) ajánlhattuk fel a személyi jóvedelemadónk 1+1 százalékát.

Az adatok szerint 2023-ban a zsidó felekezetek összesen 167.240.147 forintot kaptak, ebből a Mazsihisz támogatottsága 78 százalékos. Azoknak a polgároknak száma, akik valamely zsidó felekezetet tüntették ki bizalmukkal, összesen 16.821 fő volt, azaz a felajánlók 75 százaléka a Mazsihiszt támogatta.

De nézzük a részletes adatokat! Az egyházakra vonatkozó kímutatás szerint a Mazsihisz összesen 131.599.591 forintot kapott 12.612 adózótól. Mivel az állam minden egyes felajánlott forintot még egy forinttal kiegészít, ez azt jelenti, hogy a Mazsihisz idén több mint 263 millió 200 ezer forint támogatáshoz juthat.

Minden támogatónknak köszönjük a segítséget!

Az adatok azt mutatják, hogy a Mazsihisz idén jelentősen növelte tudta az 1 százalékos adófelajánlásokból származó bevételét, hiszen tavaly 109,9 millió forintot kaptunk összesen 11.885 felajánlótól. 2023-ban tehát – a tavalyi évhez képest – 727-tel több adózó döntött a Mazsihisz támogatása mellett, ami több mint 30 milliós növekedést eredményezett. Köszönjük a bizalmukat!

KÖSZÖNJÜK EGYHÁZI ADÓ 1% FELAJÁNLÁSAIKAT!

12 612 FELAJÁNLÓ

Beszámoló az Együtt – Egymásért Program állásáról

A Mazsihisz – partnereivel, a MAZS Alapítvánnyal és a BZSH-val – 2023. május 2-án meghirdette az Együtt – Egymásért támogató programot, melynek anyagi alapját a JDC Humanitarian Foundation 200.000 dolláros adománya képezi. A program része annak a törekvésnek, hogy a magyarországi zsidóság minden tagja és nemzedéke szükség esetén számithasson a közösségi színvonalas szociális támogató rendszerére.

A kétszakaszos jelentkezés lezártult, a független Jóváhagyó Testület augusztus 31-i és szeptember 18-i ülésén hagyta jóvá a pályázatokat.

Támogatást nyújtunk:

- egyézségi segédeszközök megvásárlásához (60.000 Ft),
- gyógyszerköltséghöz (90.000 Ft értékű, névre szóló gyógyszerkártya),
- sezonális nagytakarításhoz (Budapesten nagytakarítás, vidéken pénzbeli hozzájárulás a nagytakarítás költségeihez).

Sugallunk:

- a mentális problémákkal küszködő személyeknek, illetve családoknak (egyéni és csoportterápia),
- a tanulási és viselkedési zavarokkal küzdő gyermekeknek (mediál-

megbeszélés és fejlesztő foglalkozások, illetve hozzájárulás a már bevezetett fejlesztések, terápiák költségéhez),

– a lakhatási válságban lévő családoknak (135.000 Ft pénztámogatás lakhatási költségekre).

A jóváhagyott támogatásokról szeptember elejétől folyamatosan értesítjük a program tagjait, és egyeztetjük velük a megvalósítás részleteit.

A MAZS Alapítvány szervezi a gyógyszerkártya-támogatásokat és a pszichológiai segítségnyújtást, a Mazsihisz-BZSH az egészségügyi segédeszközök vásárlásának anyagi támogatását, a szezonális nagytakarítási támogatást, az iskolai fejlesztő programokat és a krízishelyzeti lakhatási támogatást.

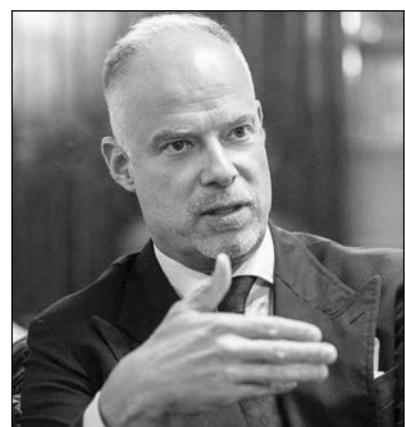
Köszönjük fő támogatónknak, a JDC Humanitarian Foundationnak a szakmai ösztönzést és a komoly pénzbeli segítséget. Köszönjük partnerszerzőink, a MAZS Alapítvány és a BZSH bizalmát és részvételét. Mindent megteszünk, hogy munkánk elnyerje a támogató és a közreműködő felek elismerését, és 2024-ben együtt folytatathassuk a közösségi szociális védőháló kiépítését.

Ha elkezdi olvasni, nehéz lesz letenni!

Megrendelhető a drillesgyorgy4@gmail.com e-mail-címen vagy a +36-30-213-3305 mobilszámon.

Honvédelmi miniszter: Magyarország a zsidóság és Izrael mellett áll

Magyarország teljeskörűen a zsidóság és Izrael mellett áll ezekben a nehéz időkben – Szalay-

Szalay-Bobrovniczky Kristóf

Bobrovniczky Kristóf honvédelmi miniszter levélben fejezte ki részvétét prof. dr. Grósz Andornak, a Mazsihisz elnökének az izraeli brutális terrortámadás kapcsán.

Az alábbiakban a levél teljes szövegét közöljük:

Tisztelet Elnök Úr!

Kérem fogadja őszinte részvétém a veszteség miatt, amely Izrael népét és a zsidó hitközségeket érte a szukkot utolsó napján elkövetett brutális terrorcselekmények következtében.

A Kormány elkötelezett a zsidó közösségek és Izrael Állam biztonságára iránt, elismerjük az ország megkérdezőjelezhetetlen jogát az önvédelemhez.

Magyarország teljeskörűen a zsidóság és Izrael mellett áll ezekben a nehéz időkben. Az áldozatok és a hősi halottak emlékéből fakadjon áldás.

Tisztelettel:
Szalay-Bobrovniczky Kristóf

Új tórafüggöny a nagykőrösi zsinagógában

A zsúfolásig telt zsinagóból 5784 erek ros hásánáján láthatta először a közösség az új függönyt a tórasztekny előtt.

A praheszt Ávrohom ben Majse és Cháve bász Eszter gyermekei, Sándor, Lívia és Péter adományozták a közösségnak szüleik emlékére.

A régmúltban készült tórafüggönyötől eltérő, modern művészeti alkotás azt a lángoszlapot jeleníti meg, amely a zsidó nép több ezer éves történetét végigkísérte.

Dr. Róna Tamás főrabbi avatós székhelyében emlékeztetett rá, hogy a Tórában és a talmudikus irodalomban egyaránt sokszor említik a lángoszlapot, melynek megjelenése minden fordulópontról jelent a zsidók életében. Külön kiemelte, hogy ez a láng vezette őseinket az Egyiptomból való kivonulás után a sivatagban, hogy – az Örökkévaló Ábrahámnak tett ígéreteinek megfelelően – eljutásnak az Igéret földjére, Erec Jiszreélba.

A zsinagóga új díszét a mindannyi által jól ismert és nem oly régen eltávozott Lucy Braun tanítványai, az Álommadar Kft. tagjai, Simonyi Andrea, Bánó Szilvia és kollégáik készítették.

Munkájuk nem volt egyszerű, hiszen a két méternél is magasabb, számtalan színből álló lángokat készít kellett kihímezni; közel millió öltés kellett ahoz, hogy ez a színpompás, kék bársony alapon lévő mintázat hirdesse az Örökkelő dicsőségét.

Reméljük, hogy akárcsak a többi tórafüggönyünk, ez az új is több mint száz évig óvja majd a nagykőrösi frigyszekrényben lévő tórákat, hirdeti az azokban foglalt törvényeket, amelyek hitünk alapját képezik.

Könyvbemutató a szolnoki zsinagágában

Néhány nappal jom kippur előtt mutatták be a nagyzsinagóga épületében a Szolnok–Strasshof–Szolnok. Tények és emlékek a Bécsben és körül

nyéken „jégre tett” Szolnokról deportáltakról 1944–1948 című hiányzó munkát.

A két lelkés történész-kutató, Molnár Judit, a Szegedi Tudományegyetem docense és Frojimovics Kinga, a bécsi Wiesenthal Intézet tudományos munkatársa évek óta kitartó kutatja a rabszolgamunkára Strasshofba hurcolt magyar zsidók történetét.

Hitközségi Hírek

Két éve jelent meg az elhurcoltszegidekről szóló kutatás eredményeit összegző mű, most pedig a második részt mutatták be, amely a szolnokiak sorsával foglalkozik.

A beszélgetést Simon Sarolta, a Szolnoki Galéria vezetője nyitotta meg, üdvözölve a megjelenteket, többek között Berman Dávid hitközségi elnököt és dr. Feldmájer Pétert, a Mazsihisz Közép-magyarországi Területi Csoportjának elnökét.

A két kutató elmondta, csak a szerencsén múlt, hogy ki került azokba a vagonokba, amelyek végül nem az auschwitzi biztos halálba tartó szerevnyek részei lettek, hanem vagy egyenesen Strasshofba mentek, vagy lecsatolták őket az Auschwitzba tartó szerevnyéről és átirányították Strasshof felé.

Előadásukban kitérték arra, hogy a bécsei polgármester „munkaerő biztosítását” kérte az SS-től, ami gyakorlatilag úgy nézett ki, hogy Magyarországról odaszállítottak mintegy 15.000 embert, de ahogy Eichmann mondotta: csak „jégre tették őket”, vagyis szó nem volt arról, hogy valami különös kedvezményt kaptak volna, csak éppen elhalásztották a meggyilkolásukat.

A kutatók elmondta, hogy a közhiedelemmel ellentében a túlélésre legfeljebb 50% esélyük volt, vagyis az oda szállított deportáltak több mint a felét megölték, de igen sokan meg is menekültek.

Rabszolgaként dolgoztatták őket, a munkaadóik a nekik járó pénzt az SS-nek fizették, ők pedig sokszor éhezve, fázva végezték a munkájukat, mert ugyan túlyomorrásnak nem is igen vették emberszámba őket, de a munkaadók legalább igyekeztek a profitjuk maximalizálása érdekében életben tartani őket.

A kutatások azt is kiderítették, hogy az SS a piszkos üzlemelek elrejtése érdekében úgy intézkedett, hogy a rabszolgatartók, a helyi gazdák a pénzt a Bécsi Zsidó Tanácsnak fizessék be, és innen továbbították azt az SS számláira.

A Szegedről, Szolnokról és Debrecenből Strasshofba kerültek nem az SS jóvoltából menekültek meg, hiszen sokukat gyalogmenetben hajtották el vagy egyéb módon vitték Nyugat felé vagy épp Theresienstadtba, amikor közeledték a szovjeteket, és végül is – nem sokkal éhhaláluk előtt – sokukat ott érte a felszabadulás.

A szerzők elmondta, hogy tovább dolgoznak a levéltári anyagokkal, és szeretnék 2024-ben megjelentetni a harmadik kötetet azokról a debreceniekiről, akik az ottani gyűjtőtáborból kerültek Strasshofba.

(Folytatás a 6. oldalon)

Rekviem a muszosokért

Illés György 33. könyvét ajánljuk olvasóink figyelmébe. A szerző folytatja a történelmi tabutémák feldolgozását. Ismét olyan regényt írt, amely igaz történetek alapján készült. Túlélők vallomásai és a szerző kutatásai hitelesítik minden sorát. A főhőst 1942-ben munkaszolgálatra viszik, a nagykáta bevonulástól a domi áttörésig követethető sorsát.

Illés György a keleti fronton elpusztult ötvenerze magyar munkaszolgálatosnak (muszosnak) állít emléket.

Hiányzó és izgalmas mű. Feltárja historiánk elhallgatott és tragikus fejezetét. Mélyen elgondolkodtató olvasmány. Mintha folytatása lenne Illés „Egy magyar a Gulágon” című kötetének, amelyben szintén a rendszerváltásig eltitkolt és feledésbe merült tényeket, eseményeket tár elénk.

Az író népszerű történelmi és dokumentumregények szerzője, irodalomtörténész. A HEFA Kiadó és a III. kerületi önkormányzat támogatta újabb, idő vallatú misszióját.

Az 1941 és 1949 közötti időszak lassan már történelmi távlatba kerül. Ideje rendet teremteni!

Ha elkezdi ol

E m l é k o l d a l

Kalandos futamok Neumark Zoltánnal

Mikor leülünk beszélgetni a Fészekben, lopva körülnézéket, vajon hányan látják, hogy milyen csinos fiúval vagyok. Jelentem, a hencég nem jött össze, mert a pincéreken kívül egyetlen lélek sincs a teremben.

- Zolikám, meg tudnán mondani, hogy honnan is ismerlek?
- Szerintem a Belcantóból, ahol kilenc éve zongorázom. Akkor még csak 1 gyerekes apa voltam, mára már 4 gyerek apa lettem.
- A gyerekekre még visszatérünk, de előbb lássuk az apát. Ezek szerint már a Belcantóból felfigyeltem rád. Azóta meg nem győzöm a fejemet kapkodni, mert szinte minden zongoránál ott vagy. Azt mondadt, hogy tanításból jöttél. Azért tanítasz, mert már nincs kitől tanulnod?

– Ez nem egészen így van. A tanítás minden tanulást is jelent. Én rengeteget okulok a diákjaimtól. Amellett, hogy énekkorrepetitor vagyok, újabban az énektechnika is érdekel. Ebben nagyon sokat segít, hogy 12 évig fuvoláltam, valamint az, hogy olyan nagy tanáregyéniségek mellett dolgozhattam, mint Ercse Margit és Sípos Jenő. Ettől az évtől kezdve a rabbiképzőben posztgraduális képzés keretében kántorokat is tanítok. Nyolc fiatal kántor a növendém.

– Rossz hírem van. A rovatom címének meg kell felelnünk. Mit tudsz felhozni színházi mentségedül?

– Ez egy olyan szakma, ami láthatatlan. Amikor színpadon van egy énekes, én is ott vagyok. Az Interoperettben 9 éve, az Operettszínházban, az Operában is több növendékem van. Ezenkívül van egy énekkísérői szakmám is. Berkes Jánostól kezdve, Kováts Koloson át, Ötvös Csilláig sokan ragaszkodnak hozzáim. Haumann Péternek, Nemcsák Károlynak is én kísérem az estjét.

– De a zsidó fesztiválon abszolút színpadon vagy. És nekem nagyon kedves ez a színpad.

– 15 éve kísérem Fekete Lászlót és Tóth Emil főkántorokat itthon és külföldön. Az összes itthoni fesztiválon nem lehettem jelen, mert egy szalonzenekarral volt szerződésem Nyugat-Európában.

– Na jó, szóval hánny arcot van, mi minden tudsz még?

– Egyetlen dolgot nem művelek, és ez a dzsessz.

– Ha valaki tud zongorázni, a Zeneakadémián miért nincs önálló koncertje?

– Lehettem volna zongoraművész talán, de a zseniségen kívül kitartásom sem volt hozzá. És biztosan jól döntöttem, mert a pódiumművészet nem vonz.

– Itt az ideje, hogy átfussuk az életedet.

– Polgári zsidó családba születtem, apám sajnos nemrég meghalt. Ha nem tudtam volna, hogy zsidó vagyok, egy idő után akkor is azzá váltam volna, valahogy úgy hozta az élet. Mint szüleim és nagyszüleim mesélték, a borzalmakat az inasuk segítségével éltek túl. A derék ember bement értük a gyűjtőhelyre egy kreált nyilasruhában, és elvitte az egész családot valahova vidékre.

– Iskoláid?

– A Zeneművészeti Főiskola után még két évet tanultam Bécsben, majd hajazöttem, bekerültem a Színművészeti Főiskolára, ahol Kocsák Tibor mellett dolgozva rengeteg musicalt állítottunk színpadra. Ezt követte Izrael, ahol hárrom évet éltettem, és közben alapítottam egy kamarazenekart, amely ma is működik Kirját Gátban.

– Nem voltál nagyon egyedül?

– Nem lehetett, ellsősorban azért, mert velem volt az első feleségem, de ott született meg az első lányom, Daniela is. Másodsorban azért sem lehettem egyedül, mert Izraelben teljesen otthon éreztem magam.

– Pontosan hánny lányod van?

– Három. Most a harmadik feleséggimmel, Demeter Líviával Pomázon élek nagy szerelemben, de közben volt egy második házasságom is, ahol ikerlányaik születtek: Eszter és Lídia.

– Mivel bemondtad, hogy négy gyereked van, kitalálhatom, hogy a negyedik fiú lett?

– Nyertél. Dávid négy és fél hónapos.

– Jó apának érzed magad?

– Jó apa lennék, ha nem kellene 100 százalékos zenésznek lennem. Mindkettőt csak ezer fokon érdemes csinálni! Viszont naponta áldom az Istenet, hogy 41 évesen – tehát aránylag fiatalon – elmondhatom, hogy van négy csodálatos gyerekem.

– A csodálatos gyerekek apjának van egy vidám sztorija?

– Vasas Művelődési Ház, operágála. Ülöök a zongoránál, Berkes János oda-súgia, hogy „Emlékszel még?” Mondom neki, hogy nem. Még egyszer meg-próbálja: „Emlékszel még?” Semmi. Nálam teljes rövidzárat, kutattam a gondolataimban, hogy mire kéne emlékeznem. Nagy színfalak mögött röhögések után bejön Gárdy Gábor, a mikrofonhoz lép, és a következőket mondja: a zongorista úrnak innen üzenjük, hogy a következő dal Kálmán Imre operettjéből az Emlékszel még? című szám. Óriási taps, mindenki megértette a mőkát, én meg végre elkezdtem zongorázni a Csárdáskirálynő egyik legszébb dalát.

(2003)

Bozsán Eta

Májustól itt a nyilaskereszt (is)

Az Alkotmánybíróság április 30-i hatállyal megszüntette a tiltott önkényuralmi jelképek viselésének tilalmát.

Tehát. Május 1-jétől már nem kell rosszallunk a már szokott látványt, amikor különböző gárdák és hasonló szerveződések csupán stilizált nyilaskereszes karszalaggal, kitűzővel stb. grasszálnak az utcán. Nemcsak vörös csillagos, sarló-kalapácsos emberek fogunk látni, de képzeljük el, mázkirok, mártir-istentiszteletek alkalmával feketeruhás, valódi nyilaskereszes legények között hagyjuk el a helyszínt.

Utóirat.

És ha valamelyik ominózus „Klári néni” erre is rákérdez, neki annyit kell mondani: egy holokausztról szóló filmfelvétel statisztáit látja...

(2013)

(kép)

Lázár az emlékezés parancsáról, a felejtés tilalmáról

A szembenézés és a bocsánatkérés esztendjeinek kell lennie 2014-nek, a holokauszt-emlékévének – monda a Miniszterelnökséget vezető államtátkár az MTI-nek, miután megtartotta alakuló ülését a Magyar Holokauszt – 2014 Emlékbizottság. Lázár János szerint a szembenézés az emlékezés parancsnak és a felejtés tilalmának törvényerőre emelését jelenti, a bocsánatkérést pedig a nemzeti identitás részévé kell tenni.

A Magyar Holokauszt – 2014 Emlékbizottság feladata a magyar zsidóság deportálásának hetvenedik évfordulójáról történő megemlékezés előkészítése.

Lázár János a bizottság megalakulása után az MTI-nek nyilatkozva hangsúlyozta: a holokauszt-emlékévének nem az egyéni, nem az értelmiségi szembenézések és bocsánatkérések idejének, és nem is a jogi-politikai igazságítével idejének kell lennie, hanem a nemzeti szembenézés, a nemzeti bocsánatkérés idejének.

„Az elmúlt két évtized szabadsága lehetővé tette volna, hogy a kommunizmus hétköznapi hazugságait, piszkos alkuit és elhallgatásait felmondjuk, katarzist érjünk el a holokauszthoz való nemzeti viszony kérésében is. Hogy nevén nevezzük a bűnt, hogy felkutassuk a bűnösöket, akiik között magyarok is voltak, és hogy megkövessük az áldozatokat” – fejtette ki az államtátkár, rámutatva ugyanakkor, hogy az elmúlt két évtized ebben a kérdésben sem változta a hozzá fűzött reményeket.

A fájdalmas évforduló azonban nem tűr el több befejezetlenséget, fel-dolgozatlanságot a magyar történelem egyik legsötétebb fejezetével kapcsolatban – jelentette ki, hozzájéve, hogy a szembenézés nem lehet például csak a történeszszakma belügye, a bocsánatkérés pedig nem lehet csupán jókatrúti emberek „civil” vezeklése.

Lázár János szerint a szembenézés azt jelenti, hogy „nincs kétféle történelmemkönyvünk politikai preferenciáink és világnézetünk szerint: csak magyar történelmekönyvünk, amelyből tanulva az új nemzedékek úgy nőnek fel, hogy a nemzeti emlékezet – amelynek az iskolában válnak részévé – és azok az emlékek, amelyeket a szüleikől, nagyszüleikől hallanak, végre nem mondanképpen egymásnak ellent”.

A szembenézés azt jelenti, hogy törvényerőre emelkedik az emlékezés parancsa és a felejtés tilalma – hangsúlyozta a Miniszterelnökség vezetője, aki úgy véli, ez a célja az emlékezének” – jelentette ki Lázár János.

„Ne lehessen úgy magyarnak lenni a 21. században, hogy a szembenézés és a bocsánatkérés ránk eső részét ne viselnenk – ez a célja az emlékévének” – jelentette ki Lázár János.

Szavait azzal zárta, hogy az emlékbizottság megalakulását nemzetközi zsidószervezetek is tűvözőlték, amiről Zoltai Gusztáv, a Mazsihisz ügyvezető igazgatója számolt be az alakuló ülésen.

(2013)

Holokausztkiállítás Horthy árnyékában

Gyömrő

Az Élet Menete Alapítvány vagon-vándorkiállítása 53. állomásán Gyömrőn járt. Kiemelkedő fontosságú hely. Ennek megfelelően az eseményen illusztris személyek jelentek meg, mint Ilan Mor izraeli nagykövet, Zoltai Gusztáv üv. igazgató, Gyenes Levante polgármester, Karsai László történész, valamint Forgács János túlélő és Verő Tamás rabbi. Tudniillik a városban nemrégiben közterületet neveztek el Horthy Miklósrról. Ezúttal Zoltai Gusztáv beszédéből idézünk.

(...) Gyömrőn így látszik, felébredd a régi virtus, és egyenesen Horthyyá kezreszteltek át egy központi teret, amelyet végül „liggett” szelídítettek.

Hadd húzzam alá: nem demokrácia az, amikor a kevésé vagy egyáltalán nem tájékozott, illetve a megfélmeített, szavazni nem merő lakossággal erősítének meg botrányos, aljas döntéseket. Evidencia, hogy minden tettnek, minden döntsének magában kell hordania az erkölcs, az etika szigorú követelményeit is. Ez a döntést szégyellni fogja Gyömrő lakosságát.

Egy mozzanatot azért megemlítek: nem a Donhoz kivezényelt és az ott megfagyik katonák – rokonok – nevén vokszoltak a helybeliek, mint ahogyan nem az elégetett Weisz doktor hajdan meggyógyított betegeiről faggatták az embereket a térvávezéskor. Mert a Kormányzónak bizony mindenkit dolgozhat köze, mindenkit dologban felelőssége volt, miként az ország hadba lépésében is a hitlerei hadserege oldalán.

Ilan Mor hangsúlyozta: az ehhez hasonló vagonok a magyar zsidóság meggyilkolását idézik. Gyenes Levante beszédében párhuzamot talált a zsidó és a magyar nép történelmére vonatkozóan. Már mint mindenkit nép ezredéven át küzdött hítekért és megszentelt földjéért. Karsai László a gyömrői zsidók elhurcolásának körülmenyeiről szólt. Forgács János az Auschwitzban átélt borzalmakat idézte fel. Verő Tamás rabbi imát mondott.

Rossz érzéssel – és nem az elhangzottak miatt – távoztunk a rendezvényről. (2013)

K. P.

Az Izrael melletti kiállás nem csak erkölcsi kötelelesség

A Zsidó Világkongresszus budapesti megrendezése újabb lehetőség arra, hogy számba vegyük Izrael és Magyarország kapcsolódási pontjait. A két állam között jelenleg is több bilaterális egyezmény van érvényben, például a gazdaság, a kereskedelem, a kutatás-fejlesztés és a bűntügyi együttműködés területén. Ezek közül különösen fontos jogi kapcsolódást jelent például a Magyar Köztársaság Kormánya és Izrael Állam Kormánya között a magyarországi levéltárakban őrzött, védett személyes adatot tartalmazó holokauszt-dokumentumok másolatának a jeruzsálemi Jad Vasem, a Holokauszt Mártyrjai és Hősei Megemlékezési Hivatala részére történő átadása és felhasználása tárgyában készült adatvédelmi szerződés, amelynek rendelkezései 2002. év január hó 1. napján léptek életbe, és az időbeli folyamatosság azt mutatja, hogy a jövőben több ilyen nemzetközi megállapodás is várható. A kétoldalú egyezmények önmagukban azonban nyilvánvalóan nem pótolhatják azt gesztust, hogy a mindenkorai magyar kormányzatnak újra és újra ki kell állnia Izrael állama és Izrael népe mellett. Ezt nemcsak közös vallási és sokszor vészterhes történelmi hagyományaink kívánják meg, hanem ez jelenti együtthatot a demokrácia, ha úgy teszik, az európaiak melletti elköteleződésünket is. Fontos, sőt nemkülönböző elemei emberi minvoltunknak a soá áldozatai előtt fejet hajtani és emléküket órizni, ugyanakkor tudnunk kell, hogy mekkora erőt ad a jelenkorú Izraelnek, amikor egy ország, pláne ha az EU tagjaként teszi ezt, kifejezi bárátságát és szolidaritását a Közel-Kélet e kicsiny, állandó önvédelemre szoruló népe mellett. Ez nemcsak nemzetközi jogi, hanem erkölcsi kötelességünk is.

(2013)

Ifj. Lomnici Zoltán, jogász

Díj a zsidó oktatásért a Verő házaspárnak

A Magyar Zsidó Kulturális Egyesület zsidó oktatásért alapított Várhegyi György-díját idén Verő Tamás, a Frankel Leó úti zsinagóga rabbija és felesége, Verő Bán Linda vehette át az egyesület vezetőitől.

Az elismerést a Lauder Javne Iskola és Óvoda első igazgatójáról nevezték el az egyesület alapításának tizedik évfordulóján.

A Mazsiike chanukai-népének zárónapján adta át ünnepélyes keretek közt a Frankel Leó úti zsinagóágban az oktatáspolitikus Várhegyi Györgyről elnevezett díjat, amelyet azon személyeknek ítélt oda az egyesület, akik a zsidó oktatás területén kimagasló munkát végeznek.

A díjátadás után a mintegy százfős közönség Bából Klára hármasúrész Hanukai dallamok hárffára című koncertjét hallgathatta meg, melyet a Frankel-körzet szervezett.

A művészsnő a klasszikus ünnepi dallamok mellett többek között Chopin, Bartók, Glinka és Smetana műveiből játszott egy csokorra valót.

Gratulálunk a díjazottaknak!

(2013)

Szolidaritási tüntetés a Cipőknél

A pesti oldalon, a Cipők holokauszt-emlékműnél a Hit Gyülekezete rendezett szolidaritási tüntetést, egy időben a budai oldalon megtartott demonstrációval. Az eseményen felszólalt többek között Németh Sándor vezető lelkész és Jákóv Házaspár-Hárdicszeman, Izrael budapesti nagykövete. Alább Kulifai Máténak, a Hetek főszerkesztőjének beszédét közöljük.

Tiszelt nagykövet úr! Kedves tüntetők, megemlékezők!

Itt állunk, kicsit átfagyva, a Duna-partján, Budapest szívében egy emlékműnél, amely üres cipőkkel üzeni az utókornak, milyen aljas-ságra és gonoszságra képes az ember az embertársa ellen, ha been-gedi a gyűlöletet a szívébe. Ne-künk, magyaroknak kölönösen fájdalmas történelmi lecke, hogy milyen izonyatos következményei vannak azoknak az antiszemita, zsidógyűlölő eszméknek, ha nincs egy olyan társadalmi ellenállás, amely gátat szab nekik. Ezért vagyunk ma is itt.

Kedves tüntetők! Ma ismét üresen áll több száz pár cipő Izraelben. Nagymamák, tinédzserek, gyermekiek az utolsó pillanatban elrejtő szülők cipői a kibucokban – akiket álmukból felriasztva lőttek agyon vagy raboltak el a palesztin terroristák, a Hamász halálosztai. Üresen állnak az út szélén azoknak a fiataloknak a cipői is, akik pénteken még abban a tudatban indultak bulizni a Negev-sivatagba, hogy semmi bántódás nem érheti őket. Üres cipők sokasága jelzi azokat az áldozatokat is, akik nyomtalanul eltűntek a Gázai övezet halálgyárának sötét pincéiben. Üresek, mert még ma is

Kulifai Máté

szedi áldozatait a zsidókkal szembeni gyűlölet.

Kedves tüntetők! 2001. szeptember 11-én, az ikertornyok elleni támadáskor, még ma is emlékszem, ott ütem gyerekként a szobában, és néztem a televíziók előző közvetítését, és tapinthatóan lehetett érezni a levegőben a gonoszságot és a féleelmet, a pusztító tehetetlenség és kiszolgáltatottság érzését. Amikor szombat reggel érkeztek az első hírek és képek a palesztin terroristák által elkövetett brutalitásról Izraelből, ugyanezt éreztem. Fel-színre tört egy olyan ördögi go-noszság, amit ép ésszel felfogni nem lehet, amiről nem hittük, hogy emberekben létezhet. A náci-kával vetekvő barbárság és gyilkos indulat.

Ez a pillanat most a gyászé. A megemlékezés. A szolidaritás és az együttérzés. A következő vi-szont már a bátor kiállás és a fel-szólalásé, mert nem maradhatunk a cipői is, akik nyomtalanul eltűntek a Gázai övezet halálgyárának sötét pincéiben. Üresek, mert még ma is

zűsű magyar embernek erkölcsi kötelessége egy ilyen pillanatban Izrael mellett állnia. A kiállásunk viszont nem érhet véget az izraeli áldozatok eltemetésével. Figyelj meg, hogyan változik majd meg a közhangulat, amikor Izrael erős és bátor nemzetként elégítélt vesz az őt ért támadás miatt. Amikor katonai erővel levadássza mindenkat, akik ezért a mészárlásért felelősek. Amikor minden megtesznek azért, hogy egyszer és mindenkorra megszüntessék azt a halálos fenyegést, amit a közvetlen szomszédságukban a Hamász jelent. Jönnek majd a felszólítások az önmérsékletre, a visszafogott-ságra, az erőszakos cselekmények beszüntetésére. Elkezdődik a számháború a halálos áldozatokkal, jönnek az egrésztmárszrésztek, a relativizáló cikkek a megszállásról és a kritikus elemzések a vár-ható jövőről.

Itt és most, egyszer és minden-korra rögzítük: a Hamász nem egy iszlámista csoport, hanem egy TERRORSZERVEZET, a tagjai pedig nem harcosok vagy fegyveresek, hanem TERRORISTÁK.

És szögezzük le azt is mindenki előtt: a zsidó nép Izrael földjén, Jú-dea Szamáriában, a Golánon és a Negevben, északon és délen, Jeru-számlem nyugati és keleti felében, és a hitük legszentebb helyén, a Tempom-hegyen – OTTHON VAN.

Ez az otthonuk, senki nem vehe-ti el tőlük, és minden joguk meg-van hozzá, hogy minden létező esz-közzel megvédjék azt. Ebben őket mi innen, Magyarországról támogatjuk, imádkozunk értük. Isten óvja Izraelt! Isten óvja Magyaror-szágot.

„Üldözd őket, és tüntesd el őket az ég alól!”

(Folytatás az 1. oldalról)

Mélységesen megrendülten állok itt önök előtt, de ha most körbenézek, tudom, hogy azzal a fájdalommal, amit a megszentelt falak kö-zött ércek, nem vagyok egyedül. Körünkben üdvözölhetem hazánk államfőjét, Novák Katalint, aki legfőbb közjogi méltóságánál fogva a teljes magyar társadalmat képviseli köztünk a Dohány utcai zsinagógában. A Mazsihisz és a magyar zsidóság nevében köszönöm neki, hogy eljött hozzánk, és Magyarország képviseletében osztoztak közös fájdalmunkban és gyászunkban.

Igen, gyászunk és fájdalmunk közös a magyar társadalommal. Hiszen a zsidó nép legszentebb könyvének, a Tórának az örömné-népen történt embertelen terrortámadás nem csak Izraelt és a zsidó-ságot sújtotta.

Az ártatlan gyermeket is kegyetlenül megkínzó, majd lemészároló terroristák nemcsak emberéleteket oltottak ki Izraelben, de brutálisan megszegtek azt a Tízparancsolatot is, amellyel ép-pen a Tóra ajándékozta meg az egész emberiséget. A gyilkosok meggyalázták, semmibe vették azt a kultúrát, amelynek alapjaira részben Magyarország is épült.

Nehéz szavakba foglalnom azt a borzalmat, ami elfogott engem és hittestvéreimet, amikor azzal kellett szembesülnünk: miközben mi itt, a zsidó számára biztonságos Magyarországon a szent szombatot és a Tórat ünnepeljük, tőlünk több mint 2 ezer kilométerre, a Szentföldön elközelhetetlenül kegyetlen támadás zajlik Izrael ellen.

Nehéz szavakba öntenem azt is, hogy mit éreztem akkor, amikor

ráeszméltem: ez a terror Izraelt és a zsidóságot sújtotta ugyan, de a brutalitás egyúttal az emberség, az emberi szeretet, a Szentírás által közvetített legfőbb erkölcsi parancsolatok, a legfontosabb társadalomi eszmények ellen elkövetett, álla-tás akció volt.

Hogyan élhető meg a szent ünnepi érzés ilyen rettentető fájdalommal? Hogyan dolgozható fel ez a kettősség az emberi szívben?

Nem tudok rá válaszolni, csak egy másik kérdéssel, ami ennél lényegesebb: valóban olyan világban élünk, ahol miellett az egyik országban a zsidóság azt a Szentírást ünnepli, amelyre az egész civilizációt épült, addig a Szentföldön éppen a Szentírás évezredes igazságát tapossa, gyalázza és próbálja eltiporni az elállatiasodott terror?

Ezt akarnánk?

Ilyen szörnyű világot építünk, ilyen élıhetetlen világot akarunk örökölni hagyni az utódainknak?

Nincs épeszű ember, aki erre igennel felelné, de ami történt, mégis megtörtént. Megtörténett. A mostani támadásban elve-szítettük számos embertársunkat, netán sok rokonunkat, barátunkat, ismerősünket, de egy dolgot nem veszíthetünk el soha: a hitünket az Örökkévalóban, egymásban, az emberségen, az összetartásban és az egységen.

Hiszen nézzenek csak körül! Ebenben a zsinagógában most egybegyűlték olyan zsidó felekezetek és eltérő zsidó vallási irányzatok képviselői, akiket a belső konfliktusokkal terhelt hétköznapokban nyilvánosan talán nem is lehetne egy asztalhoz ültetni. Most mégis itt vannak. Itt vagyunk, együtt. Hiszen összekötnek minket a Tóra parancsolatai, amelyek minden-

nyiunkra ugyanúgy érvényesek, még ha olykor másképpen értelmezzük is őket.

Más és más zsidó felekezethez, irányzathoz tartozunk, de most mégis itt vagyunk, együtt, mert összeköt minket a hitünk az össze-fogásban és az egységben. És most nem a vallási egyesülésre gondolok, hanem az alapvető emberi egységre, ami minden társadalom normális működésének biztosítéka: a végsőkig hinni és bízni abban, hogy a másik is jót akar, csak éppen más eszközökkel, más for-mában és más megfogalmazásban teszt, mint mi.

Hölgyeim és uraim, nézzenek csak körül! Ebben a zsinagógában most egybegyűlték zsidók és nem zsidók, vallásos zsidók és vallásos keresztyének, mert hisznek, vagy legalábbis erősen hinni akarnak abban, hogy nem és nem, az utóda-inra mi nem olyan világot akarunk örökölni hagyni, ahol a mo-sta-nihoz hasonló terror az úr.

Josep Borrell: Folytatni kell a palesztinok támogatását

A Palesztin Hatóság számára megítélt támogatások folyósításának folytatódnia kell, ezenfelül biztosítani kell, hogy az Európai Unió segítsége ne legyen semmilyen összefüggésben a terrorizmus támogatásával – jelentette ki Josep Borrell kül- és biztonságpolitikáért felelős uniós biztos az ománi fővárosban, Maszkatban, a tagállami külügyminiszterek nem hivatalos tanácskozását követően.

Josep Borrell újságíróknak nyilatkozva közölte, hogy az Európai Unió tagállamainak túlnyomó többsége elutasítja a Palesztin Hatóságnak szánt pénzügyi támogatások kifizetéseinek ideiglenes befagyását.

Kiemelte: csak két-három uniós tagállam látja úgy, hogy fel kellene függeszteni a palesztinoknak nyújtott pénzügyi támogatásokat. Ezért csak a támogatások felülvizsgálatára van szükség, a kifizetések ideiglenes felfüggesztésére nem – közölte Borrell, majd hozzátette: az Európai Uniónak fel kell gyorsítania a tragédia érintettséjének járó humanitárius segítségnyújtást.

Várhelyi Olivér bővítséért és szomszédságpolitikáért felelős uniós biztos az X közösségi oldalon közzétett bejegyzésében jelentette be, hogy az Európai Bizottság felülvizsgálja a palesztinoknak nyújtott fejlesztési portfólióját, s az azzal összefüggő kifizetéseket felfüggeszti.

Az Európai Bizottság előző este hivatalos sajtóközleményben tájékoztatott a palesztinoknak nyújtott pénzügyi támogatás sürgős felülvizsgálatáról. A felülvizsgálat célja annak biztosítása, hogy az uniós finanszírozás közvetve se tegye lehetővé egyetlen terrortszervezet számára sem, hogy Izrael elleni támadásokat hajtson végre. Mint köszölték, a testület azt is meg fogja vizsgálni, hogy a megváltozott helyszíni körülmenyek fényében szükség van-e a palesztin lakosságnak és a Palesztin Hatóságnak nyújtott támogatási programok kiigazítására. A bizottság szerint ez a felülvizsgálat nem érinti az európai polgári védelmi és humanitárius segítségnyújtási műveletek (ECHO) keretében nyújtott humanitárius segítségnyújtást.

Josep Borrell sajtótájékoztatóján kijelentette: hiba lenne a Palesztin Hatóságnak nyújtott támogatási források befagyását, az csak segítené a Hamász radikális palesztin szervezet megerősödését és rontaná az arab világgal ápolt kapcsolatot.

Közölte azt is, hogy a tagállamok elítélik az erőszakot, bárki kövesse is el. Elismerték Izrael jogát az önvédelemhez, ugyanakkor felszólítanak a humanitárius jog betartására, és arra, hogy ne vágják el a gáza civil lakosságát a víz- és áramellátástól. Felszólítanak továbbá a humanitárius folyósok szavatolására is, hogy a bombázások elől menekülő lakosság biztonságban el tudja hagyni a területet – mondta az uniós főképviselő.

Beszél arról is, hogy az EU-nak meg kell erősítenie együttműködését az arab világgal, valamint dolgozna kell az arab béketterv életre keltésén, összefogásban az Arab Liga országai-val. Egyértelműk kell tenni, hogy a palesztinok bevonásával létrehozott békére van szükség az erőszak megis-mítődésének elkerülésére – húzta alá.

Kiemelte: az EU különbséget tesz a palesztinok, a Palesztin Hatóság és a Hamász között. Utóbbit terrortszervezetnek tartja, és nem keres vele kapcsolatot, a Palesztin Hatóság ugyanakkor az EU partnere. Borrell továbbá óva intett az általánosítástól, és azt mondta, minden palesztin ember terrorizmussal való vádolása, ahogy a támogatások esetleges felfüggesztése is, gátolja a békéfolyamatokat és hátrálta a humanitárius segítségnyújtást. (MTI)

Lánchíd, de ma estétől az MVM Dome Sportcsarnokot is kivilágítják. Köszönjük az Izrael melletti kiállást és szolidaritást!

Ugyanakkor nem hallgathatom el azt sem, amire Jákóv Házaspár-Hárdicszeman nagykövet is utalt a minap elmondott konferenciabe-széden: aggaztós tény, hogy Európa és Észak-Amerika több országában zajlottak le olyan Izrael-ellenes demonstrációk, amelyek el-llen a helyi hatóságok nem léptek föl megfelelő erélyel.

Ugyanakkor nagy örööm számunkra, magyar zsidók számára, hogy Budapesten és Magyarországon gyilkos terroristákat ünneplő tömegtűntetés nem fordult elő. Köszönjük honfitársaink szolidaritását a megtámadott Izraellel!

Ha valamikor, akkor most a leg-aktuálisabb az az ima, amelyet a zsinagógáinkban minden szombaton elmondunk az Izraeli Védelmi Erőkért. Mivel ezek a szavak most különös jelentőséggel bírnak, en-gejdíj meg, hogy végezetül ebből az imából idézzék önknek.

„Aki megáldotta Ósatyánkat, Ábrahámöt, Izsákot és Jákobot, Ó áldja meg az Izraeli Védelmi Erők katonáit, akik földünk és Istenünk városainak védelmét ellátják. A Szent – Áldott Ó – órizze és mentse meg katonáinkat minden bajtól és szívedéstől, díszítse fel őket a győzelem koronájával, és teljesítse rajtuk a Szentírás szavait: Mert az Örökkévaló, a ti Isteneket az, aki veletek meg, hogy harcoljon érte-tek ellenéreitikkal, hogy meg-mentsenek benneteket! Ámen!”

Kétség sem férhet hozzá, hogy a zsidó állam ebben a háborúban győzedelmeskedni fog, és méltó elégítélt vesz a gyilkosokon!

Ám Jiszrál chaj!

IZRAELI

SZÍNES

Németország elkötelezett Izrael biztonsága és léte mellett

Olaf Scholz német kancellár a Hamász palesztin terrrorszervezet Izrael ellen indított támadása miatti szolidaritásból Tel-Avivba utazott, ahol ki-jelentette: Németország elkötelezett Izrael biztonsága és léte mellett.

Olaf Scholzot Izraelben a Ben Gurion repülőtéren először Elí Kohen külügyminiszter fogadta, aki megköszönte Scholz látogatását és szolidaritását Izraelrel. Később a német kancellár megbeszélést folytatott Benjámin Netanjahu miniszterelnökkel, és ennek végén közös nyilatkozatot adtak az újságíróknak.

Scholz kijelentette, hogy hazája – a holokauszt miatti felelőssége miatt is – mindenig a zsidó állam mellett fog állni. „Ahogy a Bundestagban is mondta, nehéz időkben Németország csak egy helyre állhat, Izrael mellé” – hangozta Scholz.

„Nagyon fontos elmondani ma itt, ezekben az Izrael számára nehéz időkben: Németország történelme és a holokausztért viselt felelőssége megkívánja, hogy segítsünk fenntartani Izrael biztonságát és létét” – tette hozzá a német kancellár.

Benjámin Netanjahu szerint az október 7-i támadás a zsidók ellen elkövetett legsúlyosabb bűntény a holokauszt óta. Az izraeli kormányfő ismét az Izslám Állam terrrorszervezethez hasonlította a Hamászt, mely „bizonyos esetekben rosszabb, mint a nácik”. Az izraeli kormányfő figyelmeztetett, hogy „ha az ilyen atrocitásokat most nem állítják meg, akkor ezek nagyon hamar elérnek önhöz is”. (MTI)

Az izraeli kormányfő a német kancellárral

Fotó: dpa via N-tv.de

Kishúgát is megmentette a kilencéves Michael

A gyerekek a védet helyiség szekrényébe bújtak el a mentőszolgálat telefons operátorának tanácsára.

Kfár Áz kibuc a Hamász palesztin terrrorszervezet október 7-ei támadásának egyik legsúlyosabb csapását elszenvedő célponja volt. A legutóbb közzétett adatok szerint a Gázai övezet határáról nagyból két kilométere lévő település 52 lakóját gyilkolták meg a terroristák, köztük több tücat kisgyereket és csecsemőt. Hatan megsebesíttek a támadás során, hétfőn pedig még minden eltűntnek vannak nyilvánítva, tájékoztatott a Kibic.

Az utóbbiak között van Roi Idán, a Ynet fotósa is, aki a legutolsó bejelentkezése néhány képkocka volt arról, hogy a siklóernyős támadók közelítének a kibuchoz. Azóta nem halott róla senki. Családja a 13-as csatlakozott.

tornának mesélte el, mit tudnak róla, és mi történt feleségével és három gyermekével.

„Anyá meg halt, apa meg halt, Avigájl meg halt” – mondta a hatéves Amália nagymamájának, amikor az édesanya, Szmádár telefonját hívta.

Szmádár egyedül volt otthon három gyermekével, amikor a terroristák betörtek a házukba, és meggyilkolták. A gyerekek kiszaladtak a házból édesapjukhoz, aki a karjába vette a legkisebbet, a hároméves Avigájlt. A családja annyit tud, hogy Roi Idánt meglőttek, Michael és Amália ekkor visszaszáladtak a biztonsági helyiségbe. A kilencéves kisfiú felhívta a rendőrséget, akit átkapcsolták a mentőkhöz. A gyerekek szemtanúi voltak, ahogy megölik az anyukat, és azt is látták, ahogy súlyosan megsebesítik az apjukat, és kishúguk elszaladt.

Avigájl, Amália és Michael

A mentőszolgálat ügyeletes operátora, Linoj Elazra könnyeivel küszködve mesélte el a 13-as csatornának, hogyan segített a gyerekeknek. Michael elmondta, hogy ők a házban vannak, de a szüleikre rálőttek, és hiába szólongatja őket, nem válasznak. A mentő operátor hamar megérte, hogy akiket meg tud menteni ebben a helyzetben, azok a gyerekek, és azt tanácsolta nekik, zárkózzanak a biztonsági helyiségbe, és bújjanak el a szekrényben, amíg ki nem szabadják őket.

A gyerekek így tettek. Miközben Michael vigyázott a kishúgára, többször is próbálta visszahívni Linojt, aki nem tudott folyamatosan velük maradni a több ezer beérkező segélyhívás miatt. „Csak a jó embereknek nyissatok ajtót” – tanácsolt az operátor, de miután letették, már nem hallott többet felőlük, egészsen addig, amíg kilenc nappal a történtek után találkozott a gyerekek családjával.

Michael és Amália 14 órán keresztül voltak a szekrényben egyedül, étel, ital és a szüleik nélkül, amíg az izraeli katonák vissza nem foglalták a kibucot. Először még nekik sem akarták kinyitni az ajtót, annyira nem bíztak már senkiben, hangzik el a 13-as csatorna riportjában.

Az édesanyáról, Szmádárról biztosan tudni, hogy életét vesztette a támadásban, Roi holtteste azonban nem került elő, ő eltűntnek számít, míg a hároméves Avigájlt Gázába hurcolhatták.

B'’H Áldás Izrael Államára

Atyánk, ki odafenn lakozol, Izrael szirtje és megváltója, álld meg Izrael Államát, megváltásunk első sarját. Védd meg őt igalmad szárnyával, és terjesszd ki fölé békét óvó sátradat, és küldd fényedet és igazságodat vezetőire, minisztereire és tanácsadóira, hogy ők bölcs tanáccsal lépjene elé.

Erősítsd meg szent országunk védőinek karját, és legyen az osztályrészük Töled, Istenünk, a segítség, és koronázd őket a győzelem babérjaival. Adj békét az országnak és örök örömodt lakossainak.

Testvéreinkről, Izrael egész házáról kérünk, emlékezz meg a szétszorításuk minden országában, és hozd őket minél hamarabba, felgyenesedve, Cionba, a Te városdba, Jeruzsálemba, ahol a Neved lakozik, amiképp Mózes szolgád Tórájában találjuk:

„Ha lesznek a szétszórtjaid akár az ég szélén is, még onnan is összegyűjtöm őket, és még onnan is elhozom őket az Örökkelvő Istenedhez. És bevisz Téged az Örökkelvő Istened abba az országba, amelyet atyáid megkaptak, és te megörökölök azt. És neked jobban fog menni, és többen lesztek ott, mint atyáitok.” (Mózes V. 30.)

Kérünk, egyesítsd szíveinket szerezetben és Isten nagy nevének félelmében, hogy tudjuk őrizni Tórád minden szavát, és küldd el neki mihamarabb Dávid fiát, az igazságod Felkentjét, a Megváltót, hogy megváltsa azokat, akit anyíra kívánják már a segítségedet.

Emelkedjen fel szépségében erőd hatalmassága a világ minden országának lakói számára. És mondja mindenki, kiben élő lelék van:

„Az Örökkelvő, Izrael Istene az uralkodó, és az ő királysága minden átölel!”

Úgy legyen, ámen!

Magyar hős segíti a háborús sebesülteket

Siklósi Gábor, a legendás mentő önkéntesként rohant éppen oda segíteni, ahonnan mindenki menekül.

Gábor nevét akkor ismerte meg az ország, amikor egy kislányhoz riasztották a mentőket, akinek leállt a szíve. Ő épp akkor végzett a műszakjával, s mielől az állomáson nem volt mentőautó, a saját motorjával rohant a helyszínre, ahol újraélesztette a gyereket. Most a Baptista Szeretetszolgálat segítségével jutott ki Izraelbe, a konfliktus helyszínére. Mint mondta, mivel izraeli állam-

Siklósi Gábor az ATV-nek mesélt arról, hogy mit tapasztalt háborúban

Fotó: ATV

polgár is, elközelhetetlen volt számára, hogy Magyarországon maradjon a háború kitörése után.

Gábor elárulta az ATV videójában, hogy rengeteg beteg van az ásodi kórházban, amely rendkívül közel található a kritikus területekhez. Folyamatosan érkeznek az újabb és újabb sérültök, palesztinok is. Az is előfordul, hogy merénylő és áldozat egymás mellett fekszik az izraeli kórházban. Kiemelte, hogy a mentőknek a világ minden táján sérültekkel kell ellátni, nem bűnösökkel meg áldozatokat.

„Senki nem gondol bele, hogy ki az elkövető, ki az áldozat. Itt sérültök vannak, akiket el kell látni, teljesen mindegy, honnan jött” – fogalmazott Siklósi Gábor, aki korábban már élt Izraelben, így tudja, mit jelent, amikor menedékkébe kell rohanni a sziréna hallatán.

Virág Márton/acnews.hu

Ezer Weizman államelnök Bundestagban elmondott beszédének részlete (1996)

Rabszolga voltam Egyiptomban. Átvettem a Tórát a Szináj hegynél. Józsueval és Elijáhuval átkeltem a Jordánon.

Elfoglaltam Jeruzsálemet Dáviddal, száműzetésbe mentem Cidkiájuval, és nem felejtettem Babilon vizeinél ülve.

Amikor az Örökkelvő visszahozta Cion foglyait, együtt álmودoztam építőivel.

Harcoltam a rómaiak ellen, és kíutzek Spanyolországból.

A máglyához kötöztek Mainzban.

Jemenben Tórát tanultam, és elvesztettem a családomat Kisinyevben. Elégettetek Treblinkában, fellázadtam Varsóban, kivándoroltam Izraelbe, az országba, ahonnan száműzettem, ahol születem, ahonnan jöttem, s ahová visszatérök.

Bolygó zsidó vagyok, ki elődeinek nyomát követi, s ahogy én kísértem őket akkor és ott, úgy követnek engem is követőim, és itt állnak mellettettem ma is.

Önök közül az éleslátóbbak talán észreveszik őket: próféták és parasztok, királyok és rabbik, tudósok és katonák, kézművesek és gyerekek utódai. Néhányan közülük öregen haltak meg az ágyukban. Mások füstével váltak. Megint mások kard által estek el.

Bolygó zsidó vagyok. Az emlékek köpenyeivel a vállamon és a remény botjával a kezemben itt állnak az idő hatalmas útkeresztesődésénél, a hu-szadik század végén. Tudom, honnan jöttem, és reménnem, megérzésekkel telve megkísérlek rájönni, hová tartok.

Mi az emlékezés és az ima népe vagyunk. A szavak és a remény népe. Nem építettünk birodalmakat, sem kastélyokat vagy palotákat. Csak szavakat tettünk egymás fölé. Eszméket szültünk, emlékműveket építettünk.

„És a föld megromlott Isten előtt, megtelt a föld erőszakkal”

Ki gondolta volna, hogy Noénak az emberiség kezdeti korára vonatkozó kijelentése ilyen fájóan aktuálódhat napjaiban!

Megtelt a föld erőszakkal? Az erőszak héber nyelven: HAMÁSZ!

Rabbi Ávráhám Sábá (1440–1508) szerint Noé korának problematikája (is) az volt, hogy a kortárs emberek társadalmukban minden helyesnek, megfelelőnek elfogadhatónak és jónak gondoltak. Noé generációja elegedet volt azokkal a konvenciókkal, szabályokkal, melyekkel az akkori társadalom működött.

Fel kell ismernünk, hogy azok a legproblematikusabb élethelyzetek, melyekben az emberek elégedettségekben nem érzékelik környezetük társadalmi feszültségeit. Csak akkor fogják fel, hogy baj van, amikor már nincs lehetőség egrészét a védekezésre, másrészt a változásra. Márpedig az ilyen helyzetek kivétel nélkülről fájdalmat véget érnek.

A fenti vers az örönvíz kiváltó okára utal. Bölcseink (Bráchot 6b) szerint az erőszakosságnak fordított erőszak (hamász) kifejezés a lopás bűnéről. Nem ez volt Noé korának egyetlen bűne, de ez volt, ami alapjaiban romtotta a morált. Önmagában a lopás vétké többféleképpen értelmezhető! Elsősorban azt tartjuk lopásnak, ami kiderül, ami a meglopottnak kárt okoz, ami nyilvánosságra kerül. De olyan lopás is van, ami rejte marad, csak „Isten színe előtt” relevancia. Az elkövető lelkismeretét nem érinti, nem kezeli bűnként. A meglopott nem vesz róla tudomást, a környezet előtt rejte marad, vagy nem kezelik annak. Lopásnak számít például az önmítás, a megmásíthatlan magabiztoság, a hamis képzet, hogy a jólét örök, megváltozhatatlan. Lopásnak számít a képmutató megtévesztés. Lopásnak számít a békéjebb elutasítása.

Ha az ember társa sálomot mond, a másik viszont nem válaszol, akkor tolvajnak nevezetik, amint írva van: „lelegeltétek a szőlőt, szegénytől rablott marha van házaitokban” (Jes. 3:15). Izrael megalakulása óta békéjebb nyújtott, segélyt a rászoruló palesztinoknak. Vízzel, árammal és üzemanyaggal látja el településeiket. Mindez elfogadták... de nem volt benne köszönöt. Rási szerint ha valaki nem köszön vissza a jobb módban levő emberek, az is lopás.

„És a föld megromlott Isten előtt,

megtelt a föld erőszakkal.” (I.M. 6/11.)

2023. október 7-én Izrael megtapasztalta, mit takar a kifejezés: erőszak, HAMÁSZ!

Meghalt Ábbá Sálom, Izrael bölcséje. Gyermekei árván maradtak, felesége özvegyen és szegényen. Kis telki volt a város szélén. Gyógyfüveget termesztettek. Azt gyűjtötték Izrael beteginek. Abból éltek csendesen és szerényen. Hamász, a sánta, félszemére vak régi ellensége volt a családnak. Irigyelelt a tiszteletet és szeretetet, melyben az özvegy és az árvák részére sültek. Elhatározta, hogy kiúzi őket a városból, és ő maga fegyvert fog gyártani. Azt akarta, hogy az ő nevét felelemből emlegessék. Hamász lázítani kezdte a lakosságot Ábbá Sálom családjára ellen. Így szólt mindenkihez: „Adakozzatok, hogy fegyvert készíthetek! Adakozzatok, hogy tőkét gyűjthessek, hogy elvegyem a telket az özvegytől és árváitól!”

Ábbá Sálom legkisebb fia elment Rabbi Józsefhoz, könnyes szemmel

elmesélte, mire készül Hamász ellenük. A mester végighallgatta panaszát, majd így szólt: „Felemelem szemeimet a hegyre, honnan jöhet segítségem? Segítségem az Örökkévalótól, ki alkotójá az égnekn és a földnek! Nem enged inkognitoni lábad, nem szunnyad, ki téged óriz.” (121. zsolt. 1-3)

Ne féljetek, Izrael bölcsénék özvegye és árvái – biztatta őket a rabbi. – Hadd gyűjtsön a gonosz Hamász kincseket. Meglátjátok majd, tulajdonképpen nektek gyűjt.

Amikor Hamász azt hitte, hogy elég nagy kincset gyűjtött össze a család ellen, egy reggel halva találták ágyában. Éjszaka agyverzés ölte meg. A város úgy döntött, hogy amit Hamász ágyá alatt találtak nagy raksában, Ábbá Sálom özvegyének és árváinak adják!

Amikor ez Rabbi József tudomására jutott, azt mondta:

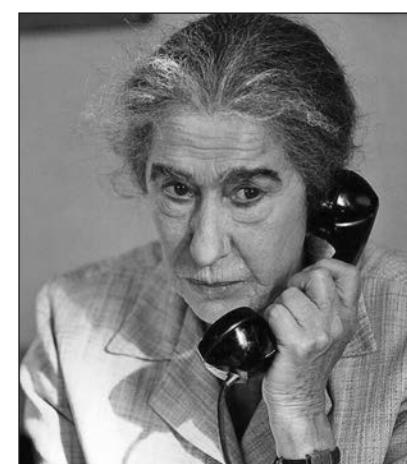
„Íme, nem szunnyad s nem alszik Izrael őrzője!” (uo. 4)

Szerdócz J. Ervin főrabbi

Bedühödtek az oroszok a Golda c. film történelmi „pontatlanságain”

Még épp hogyan a mozikba került, márás nagy port kavart az Izrael legendás női miniszterelnökéről szóló film.

A film oroszországi premierje a közelmúltban volt Moszkvában egy zsidó filmfesztivál keretében, nemrégiben pedig az orosz mozikban.

Az „Oroszország tisztjei” néven ismert orosz szervezet felvette a kapcsolatot az Orosz Föderáció főügyészével, Igor Krasznovval, mivel szerintük történelmi pontatlanságokat állít Guy Nattiv izraeli rendező Golda című alkotása, amelyben Helen Mirren alakítja a volt miniszterelnököt.

A szervezet azt állítja, hogy a film félreérte a történelmi eseményeket, amikor Ukránját szuverén nemzetként, nem pedig szovjet területként említi, valamint Oroszországot negatív színben tünteti fel sztereotíp módon, amivel az a célja, hogy megossza a társadalmat, szembeállítva egymással az orosz és a zsidó népet, írja a ynetnews.com nyomán a Kibic.

„A film számos hazugságot tartalmaz a Szovjetunióról, amely állítólag az arab államokon keresztül indított hárborút Izrael ellen. Ezzel figyelmen kívül hagyja azt a történelmi tényt, hogy a Szovjetunió támogatta Izrael Állam létrehozását, és csak az 1967-es izraeli agresszió után szakadtak meg a két ország közötti diplomáciai kapcsolatok.”

A szervezet megjegyezte, hogy az Egyesült Királyságban nem vetítették orosz filmek, ezért a brit filmeket sem szabad megengedni Oroszországban.

Az oroszországi bemutatás kínos időzítést jelent, mivel a közelmúltban írtak alá együttműködési szerződést Izraelrel a filmipar területén, és az ukrainai invázió ellen hevesen tiltakozó izraeliek úgy látják, hogy ez a megállapodás legitimálja az orosz agressziót.

A Golda várhatóan 2024 áprilisában kerül a magyar mozikba.

A Vatikán tudott a zsidók elleni népirtásról

A most napvilágra került dokumentum alááshatja a Vatikán eddigi érvelését.

A Vatikán korábban állította, hogy XII. Piusz pápa nem tudta ellenőrizni a náci atrocitásokról szóló diplomáciai jelentéseket a második világháború idején, és ezért nem ítéle el őket, olvastuk a Kibic cikkében.

A Guardian friss információi szerint egy

XII. Piusz pápa

újonnan felfedezett levelezés arra utal, hogy a pápa részletes információkat kapott egy megbízható német jezsuitáról arról, hogy a németek által megszállt Lengyelországban naponta akár 6000 zsidót és lengyelt is elgázosítanak. A levél ráadásul a vatikáni levéltárból került elő, és teljesen alááshatja a pápa már így is elakadt boldoggá avatásáért folyó kampanyt.

A történészek véleménye már régóta megeszik Piusz egyházfői teljesítményével kapcsolatban: támogatói szerint csendes diplomáciával mentett meg zsidó életeket, míg a kritikusok szerint hallgatott, miközben a holokauszt tombolt. Ferenc pápa azért tette kutathatóvá a vonatkozó anyagot, hogy árnyalt kípet kapjon a nyilvánossággal.

A most megtalált levelet 1942. december 14-én Lothar König német jezsuita pap írta, a címzett pedig Piusz titkára és régi bizalmasa, valamint König barátja volt, vagyis megbízható forrásból kaphatott a pápa híreket, holott eddig ép azt állította a Vatikán, hogy a források bizonytalansága miatt nem állt ki a zsidótérkért.

A dokumentum viszont részletes leírást tartalmaz a zsidók kiirtásáról, többek között a kemencékből történő megsemmisítéséről, méghozzá egy olyan jól értesült németországi egyházi forrásról, aki a katolikus ellenállás tagja volt. A németül írt levélben arról számol be, hogy a náci naponta akár 6000 zsidót és lengyelt is megölnek.

Hitközségi Hírek

Izrael lobogója borította be a szolnoki zsinagógát

Az elmúlt időszakban a szolnokiak több alkalommal is kifejezték szolidaritásukat Izraelrel. A zsidó állam melletti kiállások üzenete egységes volt: a terror elítélezése és a békés megoldás szorgalmazása.

A városházát már az első terrortámadást követő napokban kék és fehér színben világították meg, néhány nappal később pedig a Hit Gyülekezete gyűjtött mecseseket a nagy zsinagóga épülete előtt.

Október 17-én az önkormányzat nevében Szalay Ferenc hívta közös imára és mécsesgyűjtésre az együtterző szolnokiakat az Országzászlóhoz, ahol végül több mint százan gyűlték össze. Az eseményen a város első embere mellett részt vett Fejér Andor alpolgármester, dr. Róna Tamás rabbi, a Magyarhoni Zsidó Imaegylet elnöke; Berman Dávid, a helyi hitközség elnöke; Hubai Imre, a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Közgyűlés elnöke; Kormos Ferenc, a szolnoki Hit Gyülekezete vezetője; valamint az Ökumenikus Lelkészük nevében Győri Péter Benjámin evangélius esperes.

A rendezvény egyperces néma fóhajtással kezdődött.

Az elmúlt évek fenyedegett változásaira utalva Szalay Ferenc hangsúlyozta: Magyarország a békét képviseli. „Egyre több az antiszemita cselekmény a világban és Európában, sajnos úgy tűnik, hogy a második világháború követően sem tanult az emberiség, hogy pedig borzasztó irányt vehet a világ, és ezt nem szabad engednünk. A béké mellett emeljünk fel szavunkat!” – hangoztatta a polgármester.

Dr. Róna Tamás rabbi kiemelte: a béké az egyetlen, ami megoldást hozhat. „Ha szemünkön az ég felé emeljük, s egy pillanatra megáll a tekintetünk a szolnoki zsinagógán, azt látjuk, hogy a két zászló, a magyar és az izraeli téren és időben egymás mellett állva, az ég felé fordulva valamennyiünk óháját fogalmazza meg” – mondta a ZSIMA elnöke.

„Keresztyén emberként Jézus szavait idézem: Szeressétek ellenségeteket, és imádkozzatok azokért, akik üldöznek titkot, hogy legyetek mennyei atyátonoknak frai! Mélyen együttérzünk azokkal, akiket sújt a háborúság” – szolt Győri Péter Benjámin, az Ökumenikus Lelkészük elnöke, aki aláhúzta: van-nak határok, amiket senkinek sem szabadna átlépni.

A közös imát követően a rendezvény mécsesgyűjtéssel zártult.

„Izrael népe, veled vagyunk!” Szolidaritási demonstráció Győrött

A Nyugat-Dunántúli Magyar-Izraeli Baráti Társaság által szervezett eseményen úgy kétszántható, hogy a zsidókat a városból, és Európából, sajnos úgy tűnik, hogy a második világháború követően sem tanult az emberiség, hogy pedig borzasztó irányt vehet a világ, és ezt nem szabad engednünk. A béké mellett emeljünk fel szavunkat!

„Izrael számtalan barátunk és rokonunk hazája, ezért nekünk sem lehet közömbös, hogy mi történik a Közel-Kelelet! A fanatikus terroristák Izraelre, a barátainkra támadtak orvul és aljas módon. A Hamász és szövetségeik nyíltan vallott célja Izrael megsemmisítése, annak az Izraelnek, ahol sok magyar zsidó keresett magának új hazát a holokauszt után, mert a régi, ahol születtek, nem védte meg, hanem másodrangú állampolgárok körében degradálta őket, törvényeket alkottak, hogy jogosítanak vegye el vagyonukat, majd elindíthassák a transzportokat a haláltáborokba... A Hamász fegyverei békés polgárokra, köztük holokausztúlőkre támadtak, kibucokat foglaltak el, és válogatás nélküli gyilkoltak, nemtől és életkortól függetlenül. Önfeledet szórakozó fesztiválzók támadtak, hogy vérfürdőt rendezzenek, tűzszemet ejtettek és ragadtak magukkal. Ki kell állnunk azért, hogy Izraelnek jogára van megvédeni saját határait és polgárait!” – zárta szavait.

Totha Péter Joel, a győri hitközség főrabbija az elmúlt közel nyolcvan évre visszatekintve sorolta a legfontosabb történelmi eseményeket, kihívásokat és megpróbáltatásokat, amelyekkel a zsidó népnek szembesülne kellett a világban és Izraelben. „Mit tudunk mi tenni?” – kérdezte a Hamász október 7-i gyalázatos akciójára. „Imádkozni, imádkozni és imádkozni!” – szólt a felelet, mert „Mindennel ima számít!” Az izraeli katonák azt üzентék hozzáztortóknak, azért harcolnak és mennek a halálba, hogy „ti békében élhetetek gyermekitekkel”. Az imák védelmezik majd őket, a gyermeket és az asszonyokat, a fiatalokat és az öregeket. „Ébresszétek fel Dávid királyt, hogy kérje a Mindenhatótól a teljes megváltást és a békét az egész világ és Izrael számára. Ne feledjétek, fegyverrel állunk a fronton, és ti velünk együtt harcoltok imáitokban. Imáit minden szava erő, védelmez és erőt ad nekünk.”

Tóth Géza, a Hit Gyülekezetének győri lelkészre arra figyelmeztetett, hogy a világ egy része most gyászol, a másik ünnepel, a harmadik hallgat. Ilyen tragikus, felháborító és embertelen helyzetben nincs helye hallgatásnak, mert az megalkuvásnak és cinizmusnak számít! A terrorakció óta eltelt egy hét, és másik kezdenek újra felerősödni a hangok, amelyek az áldozatból bűnöst, az elkövetőből pedig áldozatot igyeksznek teremteni. Mára már megkopni látszanak a Hamász elítélt és az Izraeli támogató hangok, kezdenek egyre inkább hűvössé válni. Az ellentámadás híre és lehetősége ugyanakkor felerősítette az Izraeli kritizáló és a Hamász magasztaló hangokat szerte Európa utcáin, minden tiltás ellenére. A Hamász október 7-én átlépte a vörös vonalat. „Nem engedjük retinánkról kitörni a sokkoló képeket! Nem engedhetjük, hogy Izraelnek kelljen szégyenkeznie, mert megvédi magát, és mert megbünteti ellenségeit!”

A demonstráción felszólalt még Szabó György, a Mazsök kuratóriumának elnöke és Széles Sándor főispán. Mind a ketten hangot adtak mélységes felháborodásuknak az október 7-i tragikus támadás miatt, és kifejezték együttérzésüket az áldozatokkal. Szabó György a tórai tanítások alapján mondta el tanítását, hogy miért kell erősnék és bátorok lenni. Széles Sándor azt a kérdést feszítette, mit tehetünk mi, amikor ezek az őrültek mindenre képesek, hogy az egész világ békéjét felborításnak? „Végyük komolyan a Bibliában leírtak! Tartsuk be a parancsolatokat, követnünk kell azt az utat, amely a Bibliából következik!” „Ki kell állnunk a békéért, a zsidó emberekért!”

A szolidaritási est az áldozatok emlékére mécsesgyűjtéssel zárt.

Győr

Az ukrán elnök megemlékezett a Babij Jar-i mészárlásról

Volodimir Zelenszkij Kijevben ukrajnai rabbikkal együtt részt vett a második világháború idején több tízezer zsidó halálát követelő Babij Jar-i tragédia áldozatainak emlékére rendezett megemlékezésen – közölte az Ukrajnai Zsidó Hitközségek Szövetsége a Facebookon.

„A második világháború alatt Babij Jarban történt tragédia a holokauszt világörökségének szimbólumává vált. 1941. szeptember 29-én a nácik megkezdték a kijevi zsidó lakosság tömeges kivégzését. Több mint 22 ezer embert lőttek agyon. A halál futószalagja még október közepeén sem állt meg, az áldozatok száma meghaladta az 50 ezret” – emlékezett Zelenszkij. Beszédeiben megjegyezte, hogy a zsidóság ma Ukrajnában minden megkülönböztetés nélkül virágzik és fejlődik. Átadták üdvözletét a zsidó közösségeknek, amely azon az estén ünnepelte szükkötöt, a sátrak ünnepét.

Zelenszkij ukrainai rabbikkal együtt vett részt a Babij Jar-i megemlékezésen

Fotó: Ukrán Elnöki Hivatal

Az ukrán elnök kérésére ezúttal a ceremónia visszafigott, résztvevőinek száma pedig korlátozott volt: rabbik vettek részt rajta Ukrajna különböző városaiból, Kijevből, Berdicsévből, Zsitomirból, Bila

Cerkvából és Cserkaszból, élükön az Ukrajnai Zsidó Hitközségek Szövetsége tanácsának alelnökével, Rafael Rutman rabbival – írta a hitközösségi közleményében.

A ma Kijevhez tartozó Babij Jarban rendezték a második világháború egyik legnagyobb tömegmészárlását. 1941. szeptember 29-én és 30-án a német megszállók több mint 33 ezer zsidót tereltek össze és lőttek agyon egy szakadéknál. A következő több mint két év során további tömeges kivégzések történtek ott, az áldozatok között voltak romák, nem zsidók kijevi lakosok, partizánok, szovjet hadifoglyok, egyes források szerint magyarok és csehek is. A meggyilkoltak száma valószínűsítően meghaladta a százszret.

Zelenszkij a Telegramon közzétett videoüzenetében kijelentette: Ukraina megérdelemi, hogy a NATO tagjává váljon, és mindenkihez az lesz. „Ez nem csak a mi ukrán törökvensünk, Európa számára ez az egyetlen életképes biztonsági lehetőség, amely garantálja a valódi, tartós békét. Azon dolgozunk, hogy gyakorlati előrelépést érjünk el a szövetségbeli tagság elnyerésében” – fogalmazott az elnök. Elmondta, hogy Jens Stoltenberg NATO-főtitkárral aznap Kijevben tárgyal az Ukrajna–NATO Tanács formátumáról.

Az elnök tájékoztatott a francia és a brit védelmi miniszterrel folytatott tárgyalások eredményeiről is, akikkel – mint mondta – elsősorban az ukrán katonák felszereléséről és a háború megnyerésének általános stratégiájáról beszéltek. Zelenszkij kijelentette, hogy együttműködés jöttek létre Ukrajna és partnerei között bizonyos fegyverek közös gyártásra. (MTI)

Közös imában álltak ki Izrael és a béké mellett Békéscsabán

Együtt lengtek az izraeli és a magyar zászlók a Békéscsabai Jókai Színház előtt, ahova a Béti Bárhesz Egyesület és a Hit Gyülekezete szervezésében várták közös imára azokat, akik kiállnak Izrael és a

mazott, a holokauszt óta ennyien nem vesztették életüket ilyen előre megtervezett, szándékos emberirtásban, ilyen gyilkos, gyáva és emberten terrorban. Hogy ez miként történetet meg?

Közös imát tartottak a Jókai színház előtt

Fotó: Licska Balázs

béké mellett azt követően, hogy a Hamász megtámadta Izraelt.

Horváth Sándor, az egyesület elnöke azt mondta, hogy október 7-én szomorú napra ébredt Izrael és a jövőről világ. Megszólaltak a fegyverek, feldúlták Izraelt, lemeszároltak több mint ezer embert, főleg zsidókat, de keresztyéket is. Mint fogal-

Hangsúlyozta, hogy erre nincs válasz, ám mégis van, mégpedig az ima, valamint a kiállás Izrael, a béké mellett. Szolt arról, hogy Nyugat-Európában, így a Benelux államokban és Németországban ismét kezd fellángolni az antiszemizmus, izraeli zászlókat égetnek és holokauszt-emlékműveket gyaláznak meg. Pedig a gyűlölet nem vezet seholra, ezt tudni lehet a soá óta. Hangsúlyozta: Izrael él és élne fog, és természetes, hogy meg kell védenie magát.

A Hit Gyülekezete képviselőit Karácson Zoltán arról beszélt, hogy amikor Izraelben járt, megtagadt a zsidóság erős vágyát a békére, a békés együttélésre. Ma viszont Izrael újra háborúban áll. Ugyanis a Hamász dzsihiáista terrrorszervezet – mint fogalmazott – brutális támadást indított a zsidó állam ellen szárazföldön, a tenger felől, a levegőből egyaránt, és kegyetlen mérséklést rendezett. Kiemelte: a holokauszt óta nem érte ilyen támadás a zsidóságot.

Ő is beszélt arról, hogy a nyugati nagyvárosok zsidógyűleltől hangsak, olyan tömegek vonulnak utára, amelyek a gyilkosokat élettel, miközben a Hamász kijelentette, hogy a célnak lehet más számára, mint Izrael teljes megsemmisítése. Ám Karácson úgy véli, ki kell állni Izrael Szentföldhöz való jogához mellett, hiszen a kereszteny világ számára is védőbátyaként szolgál a Közel-Kelelen. Mint kiemelte, Izraelnek köszönhető a Törvény, Jézus Krisztus, a Biblia, az egyház megszületése.

Licska Balázs/beol.hu

Új tantárgy Romániában: a zsidók és a holokauszt

A román kormányfő szerint egy állam szilárdsága az adott társadalomban tapasztalható antiszemizmus, idegenyűlölet, diszkrimináció és rasszizmus szintjén is lemérhető, éppen ezért az államnak nem szabad eltúrnia az ilyen megnyilvánulásokat, illetve az interneten terjesztett gyűlöletbeszédet és összesküvés-elméleteket sem.

Marcel Ciolacu a román kormány székházában tartott rendezvényen beszélt erről, amelyen a kétkamarás parlament házelnökei, kormánytagok, oktatók és diákok képviselői, valamint a romániai zsidó hitközség vezetői vettek részt abból az alkalomból, hogy a 2023/24-es tanévtől kezdődően a középiskolai és szakoktatási keretterv közös törzsnék részeként bevezették „A zsidók története. A holokauszt” című új tantárgyat.

A miniszterelnök kifejtette, hogy a fiatalokat a hazaszeretet szellemében kell nevelni, de ehhez a történelem sötét fejezeteinek és hibáinak megismerése is hozzájárul, hogy azok ne ismétlődhessenek meg. Az új tantárgy bevezetése szerinte pártok felett, össztársadalmi akaratot tükröz a holokauszt kapcsolatos oktatás előmozdítására, valamint a fiatalok és a társadalom egészének ellenálló képességét erősíti az antiszemizmussal, az idegenyűlölettel, a diszkriminációval és a diszkrimináció által jelentett veszélyekkel szemben.

Marcel Ciolacu arról biztosította európai és nemzetközi szövetségeseit, hogy Románia továbbra is megbízható partner marad az antiszemizmus, az idegenyűlölet, a radikalizálódás és a gyűlöletbeszéd elleni küzdelemben.

Ligia Deca oktatási miniszter beszédében kifejtette: a másság tiszteletét, a népek közötti béke megbecsülését, az emberi jogok tiszteletben tartását csak is oktatás révén lehet adni az ifjabb nemzedékeknek. Bejelentette: a 2025/26-os tanévtől kezdődően a zsidók történelméről oktatás mellett a romániai kommunizmus történetét is beiktatják az országos tantervbe, választatott tantárgyként pedig a romák történelméről, rabszolgásoráról és deportálásáról is tanulhatnak majd az általános iskolások és a gimnazisták.

A román parlament 2021 őszén hozott törvényt arról, hogy a középiskolai tanterv részeként bevezetik „A zsidók története. A holokauszt” című új tantárgyat. A román állam csak a 2000-es évek elején, az ország NATO-csatla-

Marcel Ciolacu román kormányfő a tananyag bevezetéséről szóló tájékoztatón

közása előtt, amerikai nyomásra ismerte el, hogy a Ion Antonescu vezette kormány felelős volt több mint negyedmillió zsidó megöléséről az 1941–44-es időszakban. A bukaresti vezetők korábban tagadták a romániai holokausztot, és kizárták Magyarország felelősségeit hangoztatták az észak-erdélyi területekről deportált zsidók sorsával kapcsolatban.

A második világháború előtt, az 1930-as népszámláláson 450 ezer zsidót írtak össze az akkor 14,3 millió lakosú Romániában. A holokauszt túlélő romániai zsidók túlnyomó része a kommunizmus és főleg a Ceausescu-diktatúra idején, illetve közvetlenül utána kivándorolt. A legutóbbi népszámláláson 2378-an vallották magukat zsidónak az országban. (MTI)

Programjánlat

November
Spinoza Színház
(1074 Budapest, Dob u. 15.)

November 6. (hétfő) 19 óra: Capa, a világíró fotós – doku-dráma

November 9. (csütörtök) 19 óra: A hárrom jiddise mame – zenés játék

November 13. (hétfő) 19 óra: Üvegfigurák – dráma

November 15. (szerda) 19 óra: Ki volt Lakner bácsi? – színmű

November 16. (csütörtök) 19 óra: Albina, a nő a Nobel-díj mögött – monodráma

November 20. (hétfő) 19 óra: „Virág voltam, gyökér lettem” – versszínház

November 21. (kedd) 19 óra: Pest, szabadság, szerelem – versszínház

November 22. (szerda) 19 óra: Írd újra, Shakespeare! – monodráma

November 23. (csütörtök) 19 óra: Gábor György: Talmud, Tóra... – előadás

November 27. (hétfő) 19 óra: Mózes és Jézus Pesten – politikai kabaré

November 30. (csütörtök) 19 óra: Ki volt Lakner bácsi? – színmű

Generációk Klubja
(1067 Bp., Hunyadi tér 3., felemelet)

A programokat hétfői napokon, 15 órakor tartjuk.

November 6.: Rózsa Péter (Klubrádió) látogat hozzánk.

November 13.: Kacsvinszky Barbara a vendégünk.

November 20.: Szántó Edit (ORZSE) előadását hallgatjuk meg.

November 27.: Fúzy Gábor üdvözölhetjük.

NAPTÁR

November 3., péntek	Chesván 19.	Gyertyagyűjtés: 4.06
November 4., szombat	Chesván 20.	Szombat kimenetele: 5.11
November 10., péntek	Chesván 26.	Gyertyagyűjtés: 3.56
November 11., szombat	Chesván 27.	Újholtidhetés
November 14., kedd	Kiszlév 1.	Szombat kimenetele: 5.02

A zsoltárhangú költőnő

Gergely Ágnes Kossuth-díjas író, költő, műfordító 90 éves

Kilencvenéves Gergely Ágnes Kossuth- és József Attila-díjas író, költő, műfordító. Ő többek között James Joyce, Dylan Thomas és Evelyn Waugh műveinek magyar nyelvre ültetője, de saját kötetei is jelentősek, például az Ajtófelfámon jel vagy és a Zsoltár női hangra.

Eredeti neve Guttmann Agnes, egyetemistaként vette fel a Gergely nevet. A Békés megyei Endrődön (ma: Gyomaendrőd) született, édesapja újságíróként, anyja tisztviselőként dolgozott. Kisiskolás volt, amikor a család Budapestre költözött, de a nyarakat többnyire szülőfalujában töltötte. A második világháború idején apját munkaszolgálatra hurcolták, ahonnan nem tért vissza.

Gergely Ágnes iskoláit Budapesten és Szegeden végezte, latintanár, újságíró vagy színész szeretett volna lenni. Tizenhét évesen eredményes felvételi vizsgát tett a Színművészeti Főiskolán, de értelmiségi-polgári származása miatt az úgynevezett politikai rostavizsgán kiesett. Egy mérész váltással jelentkezett a Mozdonygyárba, és 1952-ben vasesztergályos szakmai bizonnyáványt szerzett, ezt követően elvégzett egy agrártanfolyamot is, majd bejutott a szakérettségi angol osztályába, itt 1953-ban levizsgázott. Még ebben az évben felvették az Eötvös Loránd Tudományegyetemre, ahol 1957-ben vette át magyar–angol szakos középiskolai tanári diplomáját, választható tárgyként felvette a műfordítói gyakorlatot is Kardos Lászlónál.

Pályáját általános, majd középskolai tanárként kezdte, tanított Újpesten, közben fordított (James Joyce és Dylan Thomas műveit) és verseket írt. Első verseskötetét Ajtófelfámon jel vagy címmel 1963-ban adta ki a Magvető Kiadó, prózai munkássága 1966-ban a Glogovácz és a holdkórosok című szatírával in-

Fotó: Stekovics Gáspár

dult. 1963-ban a tanári pályát elhagyva újságíró lett a Magyar Rádió külföldi adásainak szerkesztőségében, majd az Élet és Irodalom rovatvezetőjeként dolgozott. 1973-ban ösztöndíjjal egy évet töltött az Egyesült Államokban, az Iowai Egyetem nemzetközi íróprogramjának résztvevőjeként ismerte meg mélyebben az afrikai irodalom különleges világát.

Hazaterve a Szépirodalmi Könyvkiadó szerkesztője lett, majd 1977 és 1988 között a Nagyvilág című világirodalmi folyóirat rovatvezetője volt. 1975-ben angol és amerikai költészetet tanított a szegedi József Attila Tudományegyetemen, 1979-ben az ELTE Bölcsészettudományi Karán angol-amerikai-afrikai irodalomról doktorált, ezt az egyetem 1997-ben PhD fokozattá minősítette. 1992-ben meghívást kapott az ELTE Angol Irodalmi Tanszékére, ahol a doktori képzés keretében William Butler Yeatsról vezetett szemináriumot és

Műfordítói és kutatói munkájának találkozásából születtek műelemző tanulmányai, önálló tanulmány- és esszéketetői, mint a *Körtézet és veszélytudat* (Christopher Okigbórol, a biafrai háborúban elesett klasszikafilológus afrikai költőről), valamint a *Nyugat magyarja* (esszénapló Yeatsról).

Irodalmi pályájának legnagyobb szellemítője lett, amelyet sajátos költői hang, formagazdagság és egyedi képi látásmóddal jellemz. Kötői ízlését, belső szemléletét érzékelhető módon alakította az angolszász és a kelta hagyomány, de erősen vonzódik az antikvitáshoz, a latinon csiszolódott poétikai-grammatikai igényességehez. (*Kobaltország, Hajórónca, Királyok földje, A barbárság éveiből, Carmen lugubre, Viharkabát*). Legutóbb 2022-ben jelent meg verseskötete *Zsoltár női hangra* címmel, amelyben néhány versfordítása is helyet kapott.

Az első, 1966-os mű kivételével regényei összetartoznak, egy önéletrajzi fogantatású, de fikciós elemekkel átszótt, laza tetralógia darabjainak tekinthetők, amelyek 1973 és 2000 között kerültek a könyvesboltokba (A tolmács, A chicagói változat, Stációk, Őrizetlenek). 2013-ban Két szimpla a Kedvesben címmel jelent meg memóriákötete. A 2021-es *Mozdonygyári éjszakák* a szerző 2017 és 2021 között keletkezett önéletrajzi-memoár írásait, „metszeteit” közli. A prózai és a költői életrém egységet alkot, a verseskötetek és a regények egymásra vethetők, és angol közvetítéssel vagy nyersfordítás alapján több más nyelvű művet, így például a japán Akutagava Rjúnosuke regényeit ültette át magyarra.

Gergely Ágnes tagja a Szépirodalmi Társaságának és a PEN Club magyar tagozatainak. 1998-ban tagjai sorába választotta az MTA Széchenyi Irodalmi és Műszaki Akadémiája, 2000-ben a Digitális Irodalmi Akadémia.

Tevékenységét többek között József Attila-díjjal (1977, 1987), Déry Tibor-díjjal (1985, 1996), Füst Milán-díjjal (1994) és Getz-díjjal (1996) jutalmazták. A Kossuth-díjat 2000-ben vehette át „kiemelkedő költői és műfordítói tevékenységről”. 2014-ben Budapest XIII. kerületének díszpolgára lett, 2017-ben megkapta a Magyar Irodalomtörténeti Társaság által alapított Babits Mihály Alkotói Emlékdíjat. 2019-ben Tiszaúj-díjjal, 2021-ben Magyar Zsidó Kultúráért Életmű Díjjal jutalmazták.

MTI / kultura.hu

Valami megváltozott

2023. október 7-én valami megváltozott. Arabok támadták meg Izraelt, áratlan állampolgárokat öltek meg brutálisan. Ennyit még sosem az ország fennállása óta. Ezen a napon sok minden megváltozott. Elveszett az a biztonságérzet, ami jó régóta elheszegette a negatív hatásokat, miszerint bármilyen történik is Magyarországon és/vagy Európa más részén, van hova menekülni, ezt a helyet pedig úgy hívják: IZRAEL.

Bizony Izrael, egy harmad-magyarországnyi állam a Közel-Kelen-t, a tejjel-mézzel folyó ország, melyet imádok, ahol minden nagy örööm volt ellátogatni. A sajátomnak éreztem, érzem. Izrael az enyém is, noha nem élek ott, és csak a 20-as éveim elején terveztem, hogy alijázok, aztán később is, de valami visszatartott. Azonban Izrael-szeretetem töretlen maradt. Izraelben még a levegő is más. Leszállni a Ben Gurionon maga a csoda. Elmenni a Siratófalhoz pedig, amely összekapcsolja a zsidóságot a történelem utvészűjében, egyszerűen varázslatos. Vajon mikor érinthetem meg újra a Falat, melynél minden nap emberek ezrei imádkoztak? Utoljára a Covid idején nem jártak oda a zsidók... Na az sem volt túl rég, és utána minden ment tovább, mintha mi sem történt volna. A mostani helyzet ennél jóval szörnyűbb... Elveszett valami. Elveszett a hit, mely a „hátország” megtámadhatatlanságában rejlik. Elveszett a biztonságérzet, melyre minden embernek szüksége van ahhoz, hogy „hasson, alkosszon és gyarapítson” (lásd a Maslow-féle piramist).

És elkezdtődött valami, ami nem túl kecsegettő. A nyugati világban minden napossá váltak a zsidóellenes meghozzádulások, szabadon skandálhatják azt, hogy mocskos zsidók, gázt a zsidókra stb. Vajon hogy lehet megállítani ezt a rettentetes folyamatot, mely most úrrá lett a világban? Miközben írom a cikket, hat hónapos kislányom mögöttem vidámnak gügyög és játszik, mit sem sejtve arról, hogy mennyire nyomasztó dolgok történnek a nagyvilágban, melynek már ő is a részese, és mennyire súlyos örökséget kapott az által, hogy zsidónak született. Vajon milyen lesz a világ akkor, amikor tudatára ébred? A végére kéne valami pozitív gondolat, tudom, de most nem meggy...

Miklós Dóri

Richter Gedeon életregényét mutatták be Gyöngyösön

A modern magyar gyógyszeripar megtérítőjének korábban az emlékét is el akarták törölni, mondta Berényi Anna, a regény íróna.

A Vachott Sándor Városi Könyvtárban ismerkedhettem meg a gyöngyösi irodalombarátok Berényi Anna írónővel és a Richter Gedeon életéről írt könyvével. Az Országos Könyvtári Napok rendezvényeként tartott pódiumbeszélgetésen Molnár Katalin kérdezte a 2021. májusában megjelent életrajzi mű szerzőjét. Berényi Anna bevezetésként elmondta, hogy könyveiben olyan emberekről ír, akik elköpesztő teljesítményt nyújtottak, a környezetüket szolgálták, és nagyon regényes az életük.

– Ismerjük a történelmi regény fogalmát. Abban szinte minden kitalált szereplők, csavarok a sztoriban, hogy érdekesebb legyen az olvasónak. Én semmi ilyet nem teszek a regényeimbe. Nagyon ragaszkodom a tényekhez. Megkeresem a forrást, és az alapján írok. Térnészetem az én fantáziám is kell hozzá, mert magukból a tényekből még nem lesz regény. Richter Gedeon életét előttem még senki nem dolgozta fel. A Richter-gyárban található emléktár dokumentumai voltak a segítségemre. Sajnos magánjellegű forrás csak kevés van már róla, mert majdnem minden megsemmisítések az előző rendszerben – a nagyítók emlékét is ki akarták törölni a köztudatból. Alig maradt fényképről, mindössze egy-két saját kézzel írt levele található meg. A korabeli sajtó szerencsére többször is írt róla, és a gyáráról szóló levéltári források is rendelkezésre álltak a munkámhoz. Mindezt nekem kellett érdekké és követhetővé tenni – fogalmazott Berényi Anna.

Berényi Anna a Richter Gedeonról szóló művéről beszél a gyöngyösi könyvtában

A szerző felvételle

A Richter Gedeon regényes életrajza című mű ajánlásában a következőket olvashatjuk:

„Amikor a valóság írja a regényt... Richter Gedeon egész életében csak épített, mindig a jobbításra és a tökéletesre törekedte. Soha nem adta fel a márok által reménytelennek ítélt terveit, és minden bízott a jövőben. És hitt az emberi ételemben... Elbűvölő és szívfacsaró történet egy tehetséges ifjúról, aki képes volt megküzdeni a világgal, hogy megvalósítsa az álmait – s létrehozta a magyar gyógyszeripar bölcsőjét, a még életében világhírű lett Richter-gyárat. Berényi Anna gyermekkorától a haláláig kíséri Richter Gedeon izgalmas életét, feleségehez fűződő örökkévaló szerelmét, családi és szakmai küzdelmeit, sikereit és kudarcait, a gyógyszermágnás nagyúri világát és a megalázott pária tragédiáját. A lebílincselő életrajzi regény lapjain egy grandiózus sors bontakozik ki, miközben a háttérben a Monarchia »boldog békéideje« után a világégek, a Tanácsköztársaság, a csonka ország vívódása zajlik – melyet végül a holokaustz torzít rémálomszerű valósággá.”

Richter Gedeon gyógyszerész, a modern magyar gyógyszeripar megtérítője Ecséden született a 19. század második felében, de a szülei halála miatt egyéves korától Gyöngyösön nevelkedett. Fiatal korában néhány évig gyógyszerészgyakornokként dolgozott a mátraalji városban. Távaly volt a születésének 150. évfordulója.

Szabó István/Heol

Nagyjából 15,7 millió zsidó él ma a világban

A világ zsidóságának 46 százaléka Izraelben él, derül ki a rossz hásának alkalmából közzétett adatokból.

Nagyjából 15,7 millió zsidó él ma a világban, úgy 100 ezerrel több, mint tavaly ilyenkor a Szochnut által a zsidó újév, rossz hásának alkalmából közzétett adatok szerint, írja a Ynet alapján a Kibic. A világ zsidóságának 46 százaléka, kb. 7,2 millió fő él Izraelben, 6,3 millió pedig az Egyesült Államokban. Izraelben lakik továbbá több mint 500 ezer olyan ember, aki a hazatérési törvény szerint letelepedhetett az országban, azonban nincsen zsidóként nyilvántarta.

A lap megjegyzi, hogy a fenti statisztikába csak azok kerültek bele, akik zsidónak vallják magukat. Azok viszont nem, akik részben tartják magukat zsidónak. A világban egyébként nagyjából 25,5 millió ilyen személy él, aki a hazatérési törvény szerint alijázhatha Izraelbe.

